

18.12.2018

Basın Kupürleri

diyanet
işleri başkanlığı
basın
müşavirliği

Erbaş'tan dini konularda 'hassasiyet' çağrısı

■ **Diyanet İşleri Başkanı** Erbaş, medyada dini konularda konuşan ve yazan herkesin **İslam**'ın doğru anlaşılmasına katkı sunması, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınması gerektiğini bildirdi. **S/2**

Erbaş'tan dini konularda 'HASSASİYET' ÇAĞRISI

ANKARA - Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, sosyal medya hesabından, medyada dini konularda yapılan değerlendirmelere ilişkin paylaşımında bulundu. Ekranlarda, gazete köşelerinde ve sosyal medyada dini konularda konuşan, yazan herkesin İslam'ın doğru anlaşılmasına, yaşanmasına ve güzel ahlakın yaygınlaşmasına katkı sunması gerektiğini belirten Erbaş, şunları kaydetti:

"İnancımız konusunda yanlış anlamalara yol açacak hatalı söz ve eylemlerden, popülist yaklaşımlardan, kırıcı hatta tekfire kadar giden üsluptan, ilmi müzakere ortamlarında konuşulması gereken ihtilaflı konuları ilgili ilgisiz kişilerin önünde tartışmaktan, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınmalıdır. Lütfen biraz daha dikkat, biraz daha hassasiyet." (AA)

Diyanet İşleri Başkanı Erbaş, medyada dini konularda konuşan ve yazan herkesin İslam'ın doğru anlaşılmasına katkı sunması, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınması gerektiğini bildirdi.

LÜTFEN BİRAZ DİKKAT

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, dini konularda konuşan ve yazanlara hassasiyet çağrısı yaptı: Hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınmalı.

DİYANET İşleri Başkanı Ali Erbaş, medyada dini konularda konuşan ve yazan herkesin **İslam**'ın doğru anlaşılmasına katkı sunması, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınması gerektiğini vurgulayarak, "Lütfen biraz daha dikkat, biraz daha hassasiyet," ifadelerini kullandı.

HEPİMİZİN GÖREVİ

Erbaş, Twitter'daki hesabından, medyada dini konularda yapılan değerlendirmelere ilişkin paylaşımında

bulundu. Ekranlarda, gazete köşelerinde ve sosyal medyada dini konularda konuşan, yazan herkesin **İslam**'ın

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş

doğru anlaşılmasına, yaşanmasına ve güzel ahlakın yaygınlaşmasına katkı sunması gerektiğini belirten Erbaş, şunları kaydetti: İnancımız konusunda yanlış anlamalara yol açacak hatalı söz ve eylemlerden, popülist yaklaşımlardan, kırıncı hatta tekfire kadar giden üsluptan, ilmi müzakere ortamlarında konuşulması gereken ihtilaflı konuları ilgili ilgisiz kişilerin önünde tartışmaktan, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınmalıdır. Lütfen biraz daha dikkat, biraz daha hassasiyet.

Diyanet'ten yazarlara hassasiyet çağrısı

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, medyada dini konularda konuşan ve yazan herkesin İslam'ın doğru anlaşılmasına katkı sunmasını istedi.

BAŞKAN Ali Erbaş Twitter'daki hesabından medyada dini konularda yapılan değerlendirmelere ilişkin paylaşımda bulundu. Erbaş, ekranlarda, gazete köşelerinde ve sosyal medyada dini konularda konuşan, yazan herkesin İslam'ın doğru anlaşılmasına, yaşanmasına ve güzel ahlakın yaygınlaşmasına katkı sunması gerektiğini belirtti.

Erbaş, "İnancımız konusunda yanlış anla-

malara yol açacak hatalı söz ve eylemlerden, popülist yaklaşımlardan, kırıcı hatta tekfire kadar giden üsluptan, ilmi müzakere ortamlarında konuşulması gereken ihtilafli konuları ilgili ilgisiz kişilerin önünde tartışmaktan, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınılmalıdır. Lütfen biraz daha dikkat, biraz daha hassasiyet" dedi.

Din hakkında konuşan ve yazarlar dikkatli olsunlar

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, medyada dini konularda konuşan ve yazar herkesin **İslam**'ın doğru anlaşılmasına katkı sunması, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınması gerektiğini vurgulayarak, "Lütfen biraz daha dikkat, biraz daha hassasiyet" ifadelerini kullandı.

Erbaş, Twitter'daki hesabından, medyada dini konularda yapılan değerlendirmelere ilişkin paylaşımda bulundu.

Ekranlarda, gazete köşelerinde ve sosyal medyada dini konularda konuşan, yazar herkesin **İslam**'ın doğru anlaşılmasına, yaşanmasına ve güzel ahlakın yaygınlaşmasına katkı sunması gerektiğini belirten Erbaş, şunları kaydetti:

"İnancımız konusunda yanlış anlamlara yol açacak hatalı söz ve eylemlerden, popülist yaklaşımlardan, kinci hatta tekfire kadar giden üsluptan, ilmi müzakere ortamlarında konuşulması gereken ihtilafli konuları ilgili ilgisiz kişilerin önünde tartışmaktan, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınmalıdır. Lütfen biraz daha dikkat, biraz daha hassasiyet."

ERBAŞ'TAN DİNİ KONULARDA KONUŞAN VE YAZANLARA HASSASİYET ÇAĞRISI

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, medyada dini konularda konuşan ve yazan herkesin **İslam**'ın doğru anlaşılmasına katkı sunması, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınması gerektiğini vurgulayarak, "Lütfen biraz daha dikkat, biraz daha hassasiyet" ifadelerini kullandı.

■ ANKARA (YENİBİRLİK)

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, Twitter'daki hesabından, medyada dini konularda yapılan değerlendirmelere ilişkin paylaşımda bulundu. Ekranlarda, gazete köşelerinde ve sosyal medyada dini konularda konuşan, yazan herkesin **İslam**'ın doğru anlaşılmasına, yaşanmasına ve güzel ahlakın yaygınlaşmasına katkı sunması gerektiğini belirten Erbaş, şunları kaydetti:

"İnancımız konusunda yanlış anlamalara yol açacak hatalı söz ve eylemlerden, popülist yaklaşımlardan, kırıcı hatta tekfire kadar giden üsluptan, ilmi müzakere ortamlarında konuşulması gereken ihtilafı konuları ilgili ilgisiz kişilerin önünde tartışmaktan, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınmalıdır. Lütfen biraz daha dikkat, biraz daha hassasiyet."

'Dini konularda konuşanlar hassasiyet göstermeli'

Diyanet İşleri Başkanı

Erbaş, medyada dini konularda konuşan ve yazan herkesin **İslam**'ın doğru anlaşılmasına katkı sunması, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınması gerektiğini bildirdi.

Diyanet İşleri Başkanı

Ali Erbaş, Twitter'daki hesabından, medyada dini konularda yapılan değerlendirmelere ilişkin paylaşımında bulundu.

Ekranlarda, gazete köşelerinde ve sosyal medyada dini konularda konuşan, yazan herke-

sin **İslam**'ın doğru anlaşılmasına, yaşanmasına ve güzel ahlakın yaygınlaşmasına katkı sunması gerektiğini belirten Erbaş, "İnancımız

konusunda yanlış anlamalara yol açacak hatalı söz ve eylemlerden, popülist yaklaşımlardan, kırıcı hatta tekfire kadar giden üsluptan, ilmi müzakere ortamlarında konuşulması gereken ihtilaflı konuları ilgili ilgisiz kişilerin önünde tartışmaktan, hikmeti göz ardı eden ve kafa karışıklığına sebep olan söz ve paylaşımlardan kaçınmalıdır.

Lütfen biraz daha dikkat, biraz daha hassasiyet." değerlendirmesinde bulundu.

“Allah tüm canlılara merhametle davranılmasını emretmiştir”

İBRAHİM KOÇYİĞİT – GAZİANTEP

Hayvan hakları ve hayvanlara karşı nasıl davranılması gerektiği ile ilgili değerlendirmelerde bulunan Gaziantep'in Şahinbey İlçe **Müftüsü** Mahmut Arcaklıoğlu ve Gaziantep Doğal Hayatı Koruma Daire Başkanı Celal Özsöyler, hayvanların Allah'ın yarattığı canlılar olduğunu ve hayvanlara merhamet ile davranılması gerektiğini vurguladılar.

“HAYVANLARA EZİYET ETMEMELİYİZ”

Son zamanlarda basında ve sosyal medyada hayvanlara yönelik vicdanları yaralayan görüntülerin yer aldığını belirten Şahinbey İlçe **Müftüsü** Mahmut Arcaklıoğlu, **İslam** dininin hayvanlara eziyet etmesini yasakladığını söy-

ledi. Hayvana eziyetin Allah'ın yasakladığını, Hazreti Peygamberimizin hayatında da asla karşılığı bulunmayan, **İslam** ahlakına sığmayan ve insanlığa aykırı bir davranış olduğunu vurgulayan Arcaklıoğlu, hayvanlara yaklaşımda “merhamet” duygusunun ön planda tutulması gerektiğini belirtti.

Allah'ın başta insan olmak üzere bütün canlılara karşı merhametli davranılmasını emrettiğini belirten Arcaklıoğlu, “Yüce dinimiz **İslam**'da insanlara olduğu gibi hayvanlara da nasıl davranılması gerektiği belirtilmiştir. Tabi hayvanlar da bir can taşırlar. Hayvanlara çok fazla yük taşıtmamamız, eziyet etmememiz ve aç bırakmamamız gerekiyor. Hazreti Peygamberin hayatında hayvanlara karşı nasıl davranılması

gerektiğini öğrenmişizdir ve Peygamber Efendimiz de hayvanlara asla eziyet edilmemesini, onların aç bırakılmaması konusunda bizlere dikkat buyurmuştur.” dedi.

“MERHAMET DUYGUSUNU ÖN PLANDA TUTMALIYIZ”

Hayvanlara karşı yapılan eziyetin **İslam**'da ceza anlamında çok büyük karşılığının olduğunu ifade eden Arcaklıoğlu, “O yüzden gerek evimizdeki, bahçemizdeki hayvanlar olsun gerek bizim hizmetimiz alanında olan hayvanlar olsun, bunlara karşı son derece şefkatli ve merhametli olmayı bizim dinimiz emreder. Yüce dinimizde bir hayvana normalin üzerinde bir yük taşıtılıyorsa bu hayvana bir eziyettir. Hayvanlara yaklaşım noktasında merhamet duygusunu ön planda tutmamız gerekiyor.” ifadelerini kullandı.

“HAYVANLAR DA ALLAH'IN YARATTIĞI CANLILARDIR”

Gaziantep Doğal Hayatı Koruma Daire Başkanı Celal Özsöyler, hayvanların da Allah'ın yarattığı canlılar olduğunu belirterek, hayvanlara sahip çıkılması, şefkat ve merhametle muamele edilmesi gerektiğini belirtti. Özsöyler, “Hayvanlar da Allah'ın yarattığı birer canlılardır. Bizim mutlaka hayvanlara sahip çıkmamız ve onlara iyi davranmamız gerekiyor. İnsan sevgisi olarak da hayvanları sahiplenmemiz lazım. Hayvanlara acı verici hareketlerin yapılmaması gerekiyor. Özellikle hayvan-

Allah'ın başta insan olmak üzere bütün canlılara karşı da merhametli davranılmasını emrettiğini belirten **Müftü Arcaklıoğlu ve Gaziantep Doğal Hayatı Koruma Daire Başkanı Özsöyler**, yüce Allah, insana yapılan zulüm ve haksızlığa razı olmadığı gibi hayvanlara da yapılan zulme razı olmadığını söylediler.

lara yasa gereği eziyet edilmesi suçtur. Hayvanlara eziyet edilmesinin büyük bir suç olduğunu insanların bilmesi gerekiyor. Bu konuda eğer bir şikâyet olursa da hemen savcılığa suç duyurusunda bulunabilirler. Bu kişilere yönelik ise hemen yasal işlemler başlatılır. Böyle bir durum söz konusu olduğunda bize de bildirilebilirler. Biz de aynı şekilde bu yasa gereği kendilerine emniyetten ve hukuktan ilgili yasal işlemleri başlatabiliriz.” dedi.

“HAYVANLARA EZİYET ETMEK VİCDANSIZLIKTIR”

Hayvanlara yönelik yapılan şiddetli vcdansızlık olarak niteleyen Özsöyler, “Ben bu tür kişilerin mutlaka yasal olarak cezalandırılması gerektiğine inanıyorum. Bu tür kişilere gerekli yasal işlemlerin yapılması lazım. Çünkü hayvanların da bir can taşıdığını artık insanların bilmesi gerekiyor. Bu tür kişilerin en kısa zamanda cezalandırılmasını istiyoruz. Hayvanlara eziyet etmek asla doğru değildir. Hayvanlara eziyet etmek büyük suçtur. Ayrıca hayvanlara eziyet etmenin bir vcdansızlık olduğunu düşünüyorum.” diye belirtti. (İLKHA)

HAFIZLARA en popüler takım ödülü

Çin'in Şanghay kentinde düzenlenen 2018 Dünya Robot Yarışması'na Konya'dan katılan 11 kız hafızlık öğrencisinden oluşan takım, "En popüler takım" ödülü aldı. Merkez Karatay ilçesindeki Bedir Kız Kur'an Kursu öğrencisi 11 hafız aday, Çin'in Şanghay kentinde düzenlenen 2018 Dünya Robot Yarışmasına (WER 2018 World Championship Contest) katıldı.

SEYİRCİLERİN HEPSİ FOTOĞRAF ÇEKTİ

Yaklaşık üç gün süren ve 7 bin yarışmacının katıldığı organizasyonda öğrenciler başarılı performansıya, "En popüler takım" ödülüne layık görüldü. WER Türkiye Başkanı Salih Kükrek, "Yarışmaya katılan takımların çoğunluğu erkeklerden oluşuyordu. Kız çocuklarının ilgi göstermediği programda, grubumuz hünerleriyle inanılmaz dikkati çekti. Robotla ilgili uygulamaları beğeni kazandı. Hafızlarımızla seyircilerin neredeyse hepsi gelip, fotoğraf çekti" dedi.

134 yıllık 'çivisiz cami', zamana meydan okuyor

Mehmet BULDU/BURSA

.(DHA)- BURSA'nın İznik ilçesinde, 134 yıl önce, tek bir çivi kullanılmadan birbirine geçmeli ahşap malzeme ile yapılan Elmalı Ahşap Camisi'nde ibadet devam ediyor. Zorlu kış şartlarına rağmen ziyaretçiler de tarihi camiyi görmeye geliyor. İznik ilçe merkezine 55 kilometre mesafedeki Samanlı Dağları'nın eteklerinde kurulu kırsal Elmalı Mahallesi'ndeki 134 yıllık Elmalı Ahşap Camisi, yerli ve yabancı ziyaretçilerden ilgi görüyor. 1871 yılında Batum'dan gelen göçmenlerin 1884 yılında Trabzon'dan gelen özel ahşap ustalarına yaptırdığı cami, tek bir çivi kullanılmadan yapıldığından 'çivisiz cami' olarak da biliniyor.

Zorlu kış şartlarında tavanından su alan, birçok yeri çürümeye başlayan cami, 2014 yılında Bursa Valiliği Yatırım İzleme Koordinasyon kurulunca restore edildi, 2015 yılında yeniden ibadete açıldı.

ZİYARETÇİSİ ÇOK

Tarihi Elmalı Ahşap Camisi İmamı Recep Doğru, "Bu köye ulaşmak kışın çok zor olmasına rağmen Türkiye'nin her yerinden ziyaretçi geliyor. Elmalı Mahallemizde ata yadigarı, 100 küsur yıllık ahşaptan yapılmış ve çivi kullanılmadan inşa edilmiş camiye sahibiz. 1884 yılında Karadeniz'den gelen ahşap ustalarının yaptığı bu caminin iç kısmındaki işlemler de aynı ustalar tarafından yapılmıştır" diye konuştu. Köy sakinlerinden Orhan Çolak ise, "Ben servis şoförüydüm. Köyümüze gelmek isteyen ve buraya ulaşamayan misafirlerimizi alıyor, buraları gezdiriyordum" dedi.

“Medeniyetler Beşiği Ani” tarihe meydan okuyor

UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan ve "Medeniyetler Beşiği" olarak adlandırılan Kars'taki Ani Ören Yeri, bölgede etkili olan yoğun kar yağışının ardından ziyaretçi akınına uğradı.

 Türkiye-Ermenistan sınırındaki Kars'ın Arpaçay ilçesi yakınında bulunan Ani Ören Yeri, 961-1045 yılları arasında Pakraduni Hanedanlığı döneminde Ermeni hükümdarlarına başkentlik yaptı. 11. ve 12. yüzyıla ait **İslam** mimarisi eserlerini de bünyesinde barındıran antik şehir, 15 Temmuz 2016'da Dünya Mirası Listesi'ne dâhil edildi.

TURİST AKINI VAR

Dünya kenti, Medeniyetler Beşiği, Binbir Kilise ve 40 Kapılı Şehir olarak bilinen Ani'ye gelen yerli ve yabancı turistler, Anadolu'da yapılan ilk Türk **camisi** Ebul Menucehr **Camii**, Amenaprgiç Kilisesi, Ani, Ani

Katedrali, Dikran Honentz Kilisesi, Abugamir Pahlavuni Kilisesi gibi eserlere yoğun ilgi gösteriyor. Ziyaretçilerine tarihte yolculuk yaptıran ve her mevsim ayrı güzellik sunan Ani, bölgede son günlerde etkili olan yoğun kar yağışı sebebiyle ayrı bir güzelliğe büründü. Bu durumu fırsat bilerek Ani'ye akın eden turistler, gördükleri manzara karşısında adeta büyülenip üzeri beyaz örtü ile kaplanan tarihi yapıları ve yöreyi gezip hem tarihe yolculuk yapıyor hem de bol bol fotoğraf çekiliyor.

21 MEDENİYETİN İZİ VAR

Ani'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne girdikten sonra daha çok ilgi gördüğünü söyleyen Kars İl Kültür ve Turizm

Müdürü Hakan Doğanay, "Ani Ören Yeri üzerinde 21 medeniyetin izlerini taşıyan 21 eser şu an ayakta, Ani tarihinde 4 defa çeşitli medeniyetlere başkentlik yapmış olan ülkemizin en

büyük ören yerlerindendir. Ani, 4,5 kilometrelik sur sistemi, 68 hektarlık yürüyüş alanıyla ülkemizin en büyük ve meşhur ören yerlerinden biridir."

Şeklinde konuştu. Doğanay, "Ani, yazın ayrı kışın ayrı güzel. Kışın Doğu Ekspresi dopin-

giyle Ani'ye akın akın insanlar geliyor. Doğu Ekspresi'nden inen herkesin ilk sorduğu soru 'Aniye nasıl gidebilirim?' Ani'ye Kars Valiliğimizin sunduğu servislerle günde iki servisle gidilebiliyor. Ani'deki tarihi bizzat görüp yaşıyorlar. Ziyaretçilerin daha hoş bir zaman geçirebilmeleri için Ani çevre düzenlemesi projesini bitirmek üzereyiz." diye konuştu.

TÜRKİYE 14 YILDA 4 BİN 316 TARİHİ ESERİN BULUNDUĞU ÜLKELERDEN İADESİNİ SAĞLADI

Anadolu'nun çalınan tarihi geri getiriliyor

Türkiye son 14 yılda Anadolu'dan kaçırılan 4 bin 316 tarihi eserin iadesini sağladı. Türk bayrağından Osmanlı armasına, el yazması lahitlerden yortan kabına kadar birçok uygarlığa ait eserler var

Dünyaca ünlü Çingene Kızı mozağının kayıp parçalarının Türkiye'ye getirilmesi ve Gaziantep Zeugma

Mozaik Müzesi'nde sergilenmeye başlama-sının ardından göz-ler Türkiye'ye iade edilen diğer eserle-re çevrildi.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Ersoy,

Türkiye'ye iade edilen tarihi eserlerle ilgili bilgi verdi. Her eserin kendi ülkesinde ait olduğu yerde güzel ve anlamlı olduğunu kaydeden Ersoy, dünya ülkelerinin de ortak kültürel miras olan eserlerin ait oldukları yerde korunması ve gelecek nesillere aktarılması hususunda hassasiyet göstermesi gerektiğini ifade etti. Ersoy, Çingene Kızı mozağının kayıp parçalarının, 8 Aralık'ta Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesi'nde gerçekleştirilen basın tanıtımıyla ziyarete açıldığını anımsattı.

Ersoy yurtdışındaki Türkiye kökenli kültür varlıklarının diplomatik müzakereler aracılığıyla iade edilmesi için İçişleri ve

Dışişleri bakanlıklarıyla koordineli çalışmalar yürütüldüğünü belirten Güvendik, müzakerelerin de ise ikili anlaşmalar, etik değerler ve uluslararası sözleşmelerin devam ettiğini söyledi.

Ersoy'un verdiği bilgiye göre 2004-2018 arasında, yasadışı yollardan yurtdışına çıkarılan 4 bin 319 kültür varlığı ait oldukları topraklara döndürüldü. Türkiye'ye tarihi eser iadesi yapılan ülkeler ise ABD, Almanya, Avusturya, Birleşik Arap Emirlikleri, Bulgaristan, Fransa, Hırvatistan, İngiltere, İsviçre ve Sırbistan. Son 5 yılda en çok eser iadesi yapan ülkeler sıralamasında ise ABD ve İngiltere ilk sırada yer aldı. Eserler arasında Osmanlı Arması, Türk bayrağı, Kanatlı Denizati Broşu, amforalar, sikkeler, Herakles lahdi, M.O. 4. Yüzyıla ait Altın Taç da bulunuyor.

M.Ö. 2 bin yılından kalma eserler bile var

YURTDIŞINDAN getirilen eserlerden bazıları şöyle:

2013: Almanya'dan Kanatlı Denizati Broşu, Avusturya'dan sikkeler, İngiltere'den mezar taşları ve Aksaray Ulu Camisi Minber Kapı Kanatları olmak üzere 30 tarihi eser iade edildi.

2014: Birinci Dünya Savaşı'nda Şam'da Osmanlı Karargahı'nın İngilizlerce işgal edilmesinin ardından Türk bayrağı gönderden indirildi. Bir İngiliz General Edmund Allenby'in büyük dedesine teslim ettiği ni iddia ettiği bayrağı Londra Büyükelçiliği'ne teslim etti. Türk bayrağı Türkiye'ye getirildi. ABD, amforalar, mezar ve adak stelleri, Tunç kültür varlıkları ve muhtelif eserleri: Avusturya ise Yortan Kabi'nin

da yer aldığı 86 eseri iade etti.

2015: Lahit parçaları, steller, Boğa Figürünü, 2 adet el yazması eser olmak üzere 39 tarihi eser Türkiye'ye getirildi.

2016: Sultan 2. Abdulhamit dönemine ait Osmanlı arması ile Efes'ten götürülen mermer parçaları ABD iade etti.

2017: Avusturya, İngiltere ve İsviçre "İnsan kemiği, Yortan Kabi, mermi kovanları, Herakles Lahdi, el yazması ve, çini karo olmak üzere 44 eseri iade etti.

2018: İskoçya, M.Ö. 4. yüzyıla ait "Altın Taç"; Fransa milattan önce 2 bin yılına ait bronz dağ keçisi figürü, Şanlıurfa kökenli cenaze töreni mozağı parçası; Almanya figürlü Mermer Friz Paneli, Avusturya Efes kökenli Gladlyator figürünü Türkiye'ye iade etti.

Arkeolojik kazılar 12 aya yayılacak

KÜLTÜR ve Turizm Bakanı Mehmet Ersoy, 153 noktada arkeolojik kazı çalışmalarının devam ettiğini belirten 2019'da kazı çalışmalarını 12 aya çıkartacak bir proje hazırladıklarını söyledi. Ersoy "İlk etapta proje dahilinde kazı sürelerinin uzatılması ve daha fazla arkeolog istihdam edilmesi şartıyla 20 kazıyı destekleme kararı almış bulunmaktayız" dedi.

Kadın İstihdamı 9.1 milyona ulaştı

Erkam ÇOBAN/ANKARA

AİLE, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, Başkan Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın himayesinde yürütülen "Haydi Kızlar Okula Kampanyası" ile yüzde 79.9 olan kadın okur-yazar oranının yüzde 94.1'e yükseldiğini söyledi. Selçuk, son 10 yılda kadın istihdamının 3.4 milyon artarak 9.1 milyona ulaştığını belirtti.

TBMM Genel Kurulu'nda bakanlığının bütçesine ilişkin değerlendirme yapan Bakan Selçuk, şunları söyledi:

■ **ŞİDDETİ ÖNLEMEK İÇİN ÖZEL EĞİTİM:** Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında 71 bin polis, 65 bin sağlık personeli, 48 bin **din görevlisini** eğitime aldık.

■ **ASKERLERE SEMİNER:** Askerlik yapan 45 bin kişiye aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadele konulu seminerler düzenledik.

■ **1.3 MİLYON KİŞİYE AİLE EĞİTİMİ:** Evlilik Öncesi Eğitim ile Aile Eğitim Programlarını başlattık. Bugüne kadar 934 bin gencimize Evlilik Öncesi Eğitim, 1.3 milyon vatandaşımıza Aile Eğitimi verdik.

■ **ÇOCUKLARA KORUMA KALKANI:** Sosyal ve Ekonomik Destek Programı (SED) ile 121 bin çocuğumuzu kendi ailesi yanında destekliyoruz. 16 bin 705 çocuğumuzu evlat edindirdik, 6 bin 374 çocuğumuzu koruyucu ailelerimizin yanına yerleştirdik.

■ **KORUMADAKİ 45 BİN GENÇ KAMUDA:** Devlet korumasında yetişmiş evlatlarımızdan 45 bini aşkın gencimizi kamu kurumlarında istihdam ettik.

Brezilya ve Meksikalılar **SEMA**'ya hayran

Mevlana'yı anma etkinlikleri çerçevesinde, Bursa Mevlana Kültürünü Tanıtma ve Yaşatma Derneği üyeleri tarafından yaklaşık 400 yıllık Karabaş-i Veli Kültür Merkezi'nde 7 Aralık'tan bu yana yapılan sema törenleri büyük ilgi görüyor.

BURSA'YA gelen Meksika ve Brezilyalı 120 turist, Mevlana'nın 745. Vuslat Yılı Dönümü anma etkinlikleri kapsamında Bursa'da gerçekleştirilen sema törenini ilgiyle izledi. Mevlana'yı anma etkinlikleri çerçevesinde, Bursa Mevlana Kültürünü Tanıtma ve Yaşatma Derneği üyeleri tarafından yaklaşık 400 yıllık Karabaş-i Veli Kültür Merkezi'nde 7 Aralık'tan bu yana yapılan sema törenleri büyük ilgi görüyor. Yerli turistler kadar yurt dışından Türkiye turu kapsamında geldikleri Bursa'da semazenleri izleyen yabancılar da bu eşsiz manevi atmosferde farklı duygular yaşıyor. Hafta sonunda aralarında **Müslümanlığı** seçmiş kişilerin de olduğu Meksika ve Brezilyalı 120 turist de sema töreni izledi. Öncesinde Mevlana hakkında bilgiler alan turistlerden bazıları duygusal anlar yaşadı, gözyaşlarına hakim olamadı.

Hz. Muhammed kalbimizde

Hem Meksika hem de Brezilya vatandaşı olan Marcelo Urban, yaptığı açıklamada, Türkiye'ye daha önce de geldiğini söyledi. Her gelişinde farklı duygular yaşadıklarını belirten Urban, "Bizim kalbimizde Hazreti Muhammed var" ifadesini kullandı.

Sema bana umut veriyor.

Soyunun Kazakistan'dan geldiğini belirten Urban, şöyle devam etti: "Evimizde **Müslümanlıkla** ilgili her zaman bir bilgiye sahiptik. Hayatımın ilk yıllarımdan itibaren bununla yüz yüze geldim, bunu aramaya çalıştım. Sema bana umut veriyor. Bu duygunun içindeki aromayı bulma umudu veriyor. Bütün bu duyguları kalbimize alıp, kendi ülkemize götürüp, ülkemizde de bunu yaymak için uğraşacağız. Gelecekte Allah izin verirse tekrar buraya gelmeyi planlıyoruz."

Brezilya vatandaşı Paolo Urban (42) da arkadaşlarıyla beraber unutulmaz bir gün yaşadığını dile getirdi. Türkiye'ye daha önce de geldiğini aktaran Urban, şunları kaydetti: "Buradaki huzuru bütün kalbimle hissediyorum. Havadaki aşk ve huzur kokusunu alıyorum. Hem benim hem de etrafımdakilerin **Müslümanlıkla** ilgili farklı fikirleri vardı. Uzun senelerdir buraya geliyorum. Bu dinin tamamen size kardeşliği öğöören bir din olduğunu anlamaya çok uzun seneler önce başladım."

Meksika vatandaşı Begonia Quintana (40) ise kalplerinde Hazreti

Muhammed sevgisinin olduğunu söyledi. **Müslüman** olabilmek için çabaladıklarını belirten Quintana, "Henüz öğrenmeye aşamasındayız. Kalbimize dokunan bir şey var ve bunu olabildikince derin hissetmeye çalışıyoruz. Buraya gelip tecrübe sahibi olmadan **Müslümanlar** ve **İslamiyet** hakkında ön yargılarınızı yıkamazsınız. Mutlaka gelip burayı yaşamaları lazım" dedi.

ENDONEZYA'DA

Ramlie Musofa Camii

GÖZ DOLDURUYOR

Cami girişindeki mermer yazılan Fatıha ve Karia surelerinin, Çince anlamlarının yazılı olduğu bölümün ziyaretçilerin ilgisini çektiğini ifade eden Raşidin, bu şekilde Çinli turistlerin İslam öğretisinin güzelliğini görmesini umduklarını vurguladı.

"Müslüman olmak isteyenler için rehberlik programı yapıyoruz"

● **MÜSLÜMAN** olmak isteyenler için camide rehber program uyguladıklarını da söyleyen Raşidin, şu ana kadar yaklaşık 80 kişinin **Müslüman** olduğunu ve bu kişilere ihtida töreni yaptıklarını kaydetti. Öte yandan; aile büyüklerinin 19. yüzyılın başlarında Çin'den Endonezya'nın Açe bölgesine göç ettiğini anlatan Raşidin, "İslam ahlakı ve güzelliğinden etkilenen babam Ramlie, 1964'te 19 yaşındayken **Müslüman** olmuş" dedi.

Endonezya'nın başkenti Cakarta'da dünyanın 7 harikası-ndan biri olan Hindistan'daki Tac Mahal'den esinlenilerek yapılan Ramlie Musofa Camii mimarisiyle göz dolduruyor.

Endonezya'nın başkenti Cakarta'nın kuzeyinde Sunter bölgesinde yer alan ve sonradan **Müslüman** olan Çin kökenli ailenin yaptırdığı Ramlie Musofa Camii, mimari dokusu ve beyaz güzelliğiyle yerli ve yabancı turistlerin büyük ilgisini çekiyor. İnşası yaklaşık 5 yıl süren ve 2016'da ibadete açılan caminin idaresinden sorumlu olan aynı zamanda da ibadethaneyi yaptıran Ramli Musofa'nın oğlu Sofian Raşidin, yaptığı açıklamada, "Babam Ram-

SOFİAN RAŞİDİN

li, **İslamiyet**'i kabulünün ve hidayetinin sembolü olarak bir **camii** yaptırmak istiyordu. Hindistan'da kralın eşi-ne duyduğu sevginin sembolü olarak yaptırılan Tac Mahal'den ilham alan babam, mimari olarak ona benzeyen bir **camii** yaptırmak istedi" diye konuştu.

"TÜRKİYE'DEN GETİRDİĞİMİZ MERMERLERİ KULLANDIK"

Caminin babasının öncelikle Allah'a sevgisinin göstergesi olduğunu belirten Raşidin, "Babam, ailesine sevgisini göstermek için caminin adını aile büyükleri ve çocukların isimleri-

nin baş harflerinin kısaltması olarak Ramlie Musofa adını koydu" dedi.

Raşidin, camiyi en kaliteli malzemelerle yapmak istedikleri için inşaatın uzun sürdüğünü dile getirerek, sözlerini şöyle sürdürdü: "**Camii** zemininin tamamına yakınında Türkiye'den getirdiğimiz mermerleri kullandık. İlk kısımda getirdiğimiz Türk mermerleri yer döşemesinde yeterli olmadı. Yer döşemesinde aynı renk ve kalitede mermer kullanmak istediğimizden benzer mermerin Türkiye'de bulunması sürecinde inşaatımızda gecikme yaşadık."

"TÜRİSTLER İÇİN KIYAFET KURALI UYGULUYORUZ"

Birçok yerli ve yabancı turist camiyi ziyaret ettiğini aktaran Raşidin, "Caminin tasarımı insanların ilgisini çekiyor. Camimiz, belirli saatlerde herkesin ziyaretine açık. Sultanahmet Camii'nde olduğu gibi **Müslüman** olmayan ziyaretçilerin camimize girişlerinde **camii** adabına uygun olarak kıyafet kuralı uyguluyoruz ve bunları ziyaretçilere ücretsiz sağlıyoruz" dedi.

Musul'da tarihi caminin yeniden inşasına başlandı

IRAK'ın Musul kentinde terör örgütü IŞİD'in bombalı saldırısında minaresi yıkılan ve ağır hasar gören tarihi Büyük Nuri Camisi'nin ve minaresinin yeniden inşasına başlandı. Büyük Nuri Camisi, Haziran 2014'te IŞİD'in kenti ele geçirdiği sırada örgütün elebaşı Ebubekir Bağdadi'nin sözde halifelliğini ilan ettiği merkez olarak biliniyor. Caminin yeniden inşasının başlaması için düzenlenen törene BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) Irak Temsilcisi Louise Haxthausen, Ninova'daki Sünni Vakfı Müdürü Ebu Bekir Kenan ve halk katıldı. Kenan, törende yaptığı konuşmada, projenin, eski minarenin kalıntılarının korunmasını ve yeni bir minare inşa edilmesini, caminin de birtakım eklemelerle genişletilmesini içerdiğini söyledi. Caminin ve minarenin yeniden inşasını UNESCO üstlenecek ve 3 yılda tamamlanması planlanan projeyi 50 milyon dolarla Birleşik Arap Emirlikleri finanse edecek. Caminin bulunduğu mahalle de Büyük Camii adını taşıyor.

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

TAKVİM

GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 18.12.2018
Sayfa : 9
Tiraj : 103833
StxCm : 8

1/1

İslamofobi artıyor

■ **İNGİLTERE'**NİN önde gelen gazetelerinden The Independent'ın haberine göre, İngiltere parlamentosundan 53 milletvekili, hükümete İslamofobi'nin yeniden tanımlanması yönünde çağrıda bulundu. Milletvekilleri, **Müslümanlar'**ın maruz kaldığı dışlanmanın artık görmezlikten gelinemeyeceği uyarısında bulundu.

Hindistan'ın Refah bölgesinde binlerce eylemci sokaklara dökülüp, alkolsüz bir devlet talebiyle eyalet müdürlüğüne yürüdü.

Tacikistan'da 28 Şubat karanlığı yeni başlıyor!

Türkiye'de 28 Şubat sürecinde **Müslümanlara** reva görülen başörtüsü zulmü bu kez Tacikistan'da hortladı...

Tacikistan savcılığı ülkede başörtüsü takan kadınların resmi dairelere girmesinin yasaklanması için çalışma başlattı.

Tacik makamları, devlet ve özel kurumlardaki kadınların başörtülü olarak çalışmasını yasaklamaya karar verdi. Halen başörtüsü ile çalışan kadımla-

rın, tüm kurumlara, kuruluşlara ve işletmelerde çalışmasını engelleyecek bir yasa tasarısını hazırlamak üzere Ulusal Yasama Merkezi'nde bir çalışma grubu kuruldu. Tacikistan'daki kadınların başörtüsü takmalarını yasal olarak kısıtlayan girişim başörtüsü takanları rahatsız ederken Yetkililer, kadınların başörtüsü, satır, burka ve diğer **Müslüman** kıyafetleri giymelerini istemiyor.

İİT, Cammu Keşmir'de göstericilere ateş açılmasını şiddetle kınadı

İslami İşbirliği Teşkilatı, Hindistan işgali altında bulunan Cammu Keşmir bölgesinde kolluk kuvvetlerinin göstericilere ateş açmasını şiddetle kınadı. İİT'den yapılan yazılı açıklamada, Hint kolluk kuvvetlerinin Pulwama köyündeki göstericilere ateş açması, öldürmesi ve yaralamasına

CİDE - İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT), Hindistan işgali altında bulunan Cammu Keşmir bölgesinde kolluk kuvvetlerinin göstericilere ateş açmasını şiddetle kınadı. İİT'den yapılan yazılı açıklamada, Hint kolluk kuvvetlerinin Pulwama köyündeki göstericilere ateş açması, öldürmesi ve yaralamasına

tepki gösterilerek bunun terör eylemi olduğu belirtildi. Uluslararası topluma Keşmir sorununa adil ve daimi çözüm bulmak ve Keşmir halkının taleplerine cevap vermek için harekete geçme çağrısı yapıldı. Ölenlerin yakınlarına başsağlığı dilenen açıklamada, yaralılara acil şifa temennisinde bulunuldu. AA

'Ajanlarımız İran'da'

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, nükleer programını kontrol etmek için ajanlarının "belirli aralıklarla" İran'a gittiğini söyledi. Dışişleri Bakanlığı'nda İsrailli diplomatlarla bir araya geldiği toplantıda konuşan Netanyahu, İsrailli ajanlarının İran'ın "nükleer emellerini" engellemek için bu ülkede operasyonlarına devam ettiğini belirtti. Netanyahu, "Ne olup bittiğini görmek için belirli aralıklarla İran'ı da ziyaret ediyoruz" ifadesini kullanırken daha fazla ayrıntı vermedi.

KÖRFEZ ORTADOĞU BARIŞINI DİNAMİTLEDİ

İsrail ile yakınlaşan Körfez Arap ülkeleri, Ortadoğu'da barışın anahtarı olarak görülen İsrail-Filistin görüşmelerini dinamitledi. Araplarla Filistinsiz bir normalleşme süreci yaşadıklarını belirten İsrail Başbakanı Netanyahu, geçmişteki barış müzakerelerini de yerden yere vurdu. İsrail Başbakanı teknoloji şirketleri aracılığıyla Arap ülkeleriyle güçlü bağ oluşturulduğuna dikkat çekti.

İsrail Başbakanı Netanyahu, Ekim ayında Körfez ülkesi Umman'a bir ziyaret gerçekleştirdi. Ziyaretin ardından Körfez ülkeleri ile İsrail arasında siyasi trafik hızlandı.

Filistinsiz normalleşme

İsrail ile yakınlaşan Körfez Arap ülkeleri, Ortadoğu'da barışın anahtarı olarak görülen İsrail-Filistin görüşmelerini dinamitledi. İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, Filistin ile herhangi bir diplomatik süreç gerçekleştirmeksizin Arap ülkeleriyle zaten normalleşme süreci yaşadıklarını belirtti. Önceki akşam İsrailli diplomatlarla bir araya gelen Netanyahu "Halihazırda olan şudur, biz Arap dünyasıyla bir normalleşme süreci içindeyiz ve bu süreç Filistinlilerle de herhangi bir diplomasi yürütmeden geliyor" dedi.

OSLO'YU ELEŞTİRDİ

İsrail ile Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) arasında 1993'te yapılan Oslo Anlaşması'nı eleştiren Netanyahu, "Filistinlilerle varılan bir gelişmenin Arap dünyasıyla ilişkilerimize kapı aralaması bekleniyordu. Ancak öyle olmadı. Ardından gelen Intifada terörü yaklaşık 2 bin insanımızın canına mal oldu ve bu umudu yok etti" ifadelerini kullandı.

'BİZE MUHTAÇLAR'

Netanyahu, Arap ülkelerinin güçlü devletlerle

bağ kurma arayışında olduğunu vurgulayarak, "Filistinlilerin herhangi bir müdahalesi olmaksızın bugün normalleşmeyi yürütüyoruz. Bu daha güçlü, çünkü Filistinlilerin kaprislerine dayanmıyor. Arap ülkeleri, güçleriyle bağ kurma arayışında. Bizim de gücümüz bu bağın kurulmasında bize yardım ediyor" şeklinde konuştu.

ŞİRKETLERLE KURULAN BAĞ

Arap ülkeleriyle olan bağlarının Filistinlilerle de normalleşmeyi beraberinde getireceğini iddia eden Netanyahu, Arap dünyasının teknolojiye, yeniliklere muhtac olduğunu ve İsrailli şirketleriyle Arap ülkeleri arasında gelişen bir bağ olduğuna dikkat çekti.

BARIS MASASI KALKACAK

Ortadoğu'da barış için hazırlanan yol

haritaları genelde üç aşama öngörüyor. Birinci aşama, şiddetin sona erdirilmesini, diğeri geçici sınırlara sahip bağımsız bir Filistin Devleti kurulmasını, üçüncüsü de nihai sınırların, Kudüs ve mültecilerin dönüşü gibi kilit sorunların çözülmesini içeriyor. Başta Suudi Arabistan ve BAE olmak üzere İsrail ile yakınlaşarak Kudüs'ü altın tepside sunan ve mültecilerin dönüş hakkını reddeden Körfez ülkeleri, Tel Aviv'in barış masasını devirmesine yardımcı oluyor.

■ DİS HABERLER

Facebook kulağını çekti

Facebook, İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun oğlunun Filistinli **Müslümanlar** hedef alan paylaşımını sildi ve hesabını geçici olarak askıya aldı. Oğul Yair Netanyahu'nun geçen hafta Facebook'ta paylaştığı "Ya tüm Yahudiler veya da tüm **Müslümanlar** bu topraklardan (Filistin-İsrail) tamamen ayrılmadan buraya barış gelmez. Ben ikincisini tercih ederim." mesajı sosyal paylaşım sitesi tarafından silindi. Ardından Facebook'u hedef alan Yair Netanyahu, sosyal paylaşım sitesini "düşünce polisi" yapmakla suçladı. Bu suçlamadan ardından Facebook, oğul Netanyahu'nun hesabını 24 saatliğine dondurdurdu.

İşbirlikçi Araplara meydan okudu

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Yürütme Konseyi Genel Sekreteri Saib Ureykat, İsrail'in Tel Aviv kentinde büyükelçilik açacak Arap ülkelerine meydan okudu. Doha Forumu'na katılmak üzere Katar'da bulunan Ureykat, "Aljazeera" televizyonuna yaptığı açıklamada, "İsrail ile ilişkileri normalleştiren Arap ülkeleri, Filistinlilerin kanının akmasında bir sakınca görmüyor demektir." dedi. "İsrail'in Tel Aviv kentinde büyükelçilik açacak Arap ülkelerine meydan okuyorum." ifadesini kullanan Ureykat, Kudüs'ü İsrail'in baskenti olarak tanıma isteyenlerin ise Hazreti Muhammed'in "İsra" ve "mırac" hadisesini inkar etmiş olacağını dile getirdi.

İsrail'den Filistinlilere sürgün

Siyonist bakanlar kurulunun yasama komisyonu, **Müslümanların** direnişini kırıp topraklarına el koymak için silahlı eylemde bulunanların yakınlarını sürgün etmeyi sağlayan tasarıyı onadı.

Zalim İsrail'den insan haklarını hiçe sayan bir adım daha geliyor...

Filistinlilerin direnişini kırmak ve topraklarına el koymak konusundaki kirli planlarını sürdüren İsrail, zulmüne ses çıkaran ve karşı eylemde bulunan **Müslümanları** sürgün etmeye hazırlanıyor.

İsrail Bakanlar Kurulu Yasama Komisyonu, Batı Yaka'da silahlı eylemde bulunan Filistinlilerin ailelerinin evlerinden zorla çıkarılmasını sağlayan kanun tasarısına önceki gece onay verdi.

İsrail basınındaki haberlere göre; silahlı saldırıda bulunan ve İsrail vatandaşlarını öldüren Filistinlilerin ailelerinin Batı Yaka'daki evlerinden kovulmasını sağlayan kanun tasarısı onaylandı.

Aşırı sağcı Yahudi Evi Partisi Milletvekili Moti Yagev tarafından sunulan kanun tasarısına göre, silahlı saldırı operasyonunu icra eden kişinin akrabaları 7 gün içinde Batı Yaka'daki evlerinden kovularak başka bir yere sürgün edilecek. Gazetelere göre, hükümetin yargı danışmanı Avichai Mandelblit, hukuki olmadığını belirterek tasarıya karşı çıkıyor. Mandelblit'in, ailenin ya da akrabalarının yaşadıkları evden tahliyesi için suçla doğrudan bir ilişkisinin olması gerektiğini belirttiği ifade edildi.

Bu arada; kanun tasarısının uygulamaya girmesi için İsrail hükümetinin onayının ardından parlamentoda da onaylanması gerekiyor.

Zalim İsrail, hali hazırda Siyonistlere saldırıyan Filistinlilerin ailelerine ait evlerini yıkıp, onlara zulümde geri durmuyor.

Gazze’de Filistinli tutuklulara destek gösterisi

▲ Gazzeli kadınlar İsrail hapishanelerindeki Filistinli tutuklulara destek için gösteri düzenledi.

İslami Cihad Hareketi’nin kadınlar kolu tarafından organize edilen gösteriye katılanlar, Gazze’deki Uluslararası Kızılhaç Komitesi binası önünde toplandı.

Filistinli tutuklulara destek verilmesini isteyen göstericiler, İsrail hapishanelerindeki ihlallere dikkati çeken dövizler açtı. **İslami** Cihad yöneticilerinden Ahmed el-Mudellel, gösteride yaptığı konuşmada, “İsrail hapishanelerindeki tutuklular, insanlık dışı bir muamele görüyor. Kasıtlı olarak tıbbi ihmale maruz kalıyor. Bu da sağlık durumlarını daha da kötüleştiriyor” dedi.

Mudellel, uluslararası topluma, tutuklulara yönelik hücre hapsi uygulamasına son vermesi için Tel Aviv yönetimine baskı yapma çağrısında bulundu. Filistin resmi kaynaklarına göre, İsrail hapishanelerinde 430’u idari tutuklu, 270’i çocuk, 50’den fazlası kadın olmak üzere yaklaşık 6 bin Filistinli bulunuyor.

HAMAS'dan Gazze'de gövde gösterisi

FİLİSTİN'İN Gazze Seridi'nde, Filistin İslami Direnis Hareketi'nin (Hamas) 31'inci kuruluş yıldönümü, on binlerce kişinin katılımıyla kutlandı. Kentin batısında yer alan El-Ketibe Meydanı'nda düzenlenen etkinliğe on binlerce Filistinli, Filistinli grupların temsilcileri, Hamas Siyasi Büro Başkanı İsmail Heniyye ve Hamas'ın Gazze sorumlusu Yahya Sınvar katıldı. Hamas'ın silahlı kanadı İzzeddin el-Kassam Tugayları askeri geçit töreni düzenledi. Kutlamalarda Hamas'ın tarihi

ve işgalci İsrail'e karşı verilen mücadele anlatılırken, Gazze halkının direnis duyguları tazelandı. Hamas, başta Seyh Ahmed Yasin olmak üzere Müslüman Kardeşler Teşkilatı (İhvan) liderleri tarafından 14 Aralık 1987'de kuruldu. Örgüt, sonrasında 1992'de İzzeddin el-Kassam Tugayları adıyla, silahlı bir direnis kanadı oluşturdu.

**İsrail yanlısı
sözleşmeyi
imzalamayınca
işinden oldu**

ABD'nin Teksas eyaletindeki bir okulda, gelişim bozukluğu yaşayan, otistik veya konuşma zorluğu çeken çocuklara konuşma terapistliği yapan ABD vatandaşı Behiye Amavi, is sözleşmesine bu yıl eklenen "İsrail" maddesi nedeniyle işinden oldu. Maddede, Amavi'den "İsrail'i boykot etmeyeceği ve bu ülkenin ekonomisini hedef alan eylemlerde bulunmayacağına" dair taahhüt istendi. Sözleşmedeki bu maddeyi kabul etmediği için işine son verilen Amavi, ABD anayasasına göre "ifade özgürlüğünün" elinden alındığı gerekçesi ile Teksas'taki federal mahkemede okul aleyhine dava açtı.

On binlerce Gazze'li, HAMAS'ın 31'inci kuruluş yıldönümü için meydanlara akın etti.

ENDONEZYA'DAN ÇİN'E UYGUR TEPKİSİ

ENDONEZYA Ulema Meclisi (MUI), Çin'in Sincan Uygur Özerk Bölgesi'ndeki **Müslümanlara** uygulanan zulmü şiddetle kınadıklarını kaydetti. MUI Danışma Konseyi Başkanı Din Syamsuddin, yaptığı açıklamada, uluslararası basın yayın organlarında çıkan haberlerden edindikleri bilgilere göre Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nde yaşayan **Müslümanların** işkence, dışlanma ve dinlerini yaşamalarının yasaklanması gibi zulme maruz kaldığını öğrendiklerini belirterek, bu durumu şiddetle kınadıklarını ifade etti. Birleşmiş Milletler (BM) Kişisel ve Siyasi Haklar Sözleşmesi gereğince bölgede çoğunluğu oluşturan **Müslüman** nüfusun dini öğretilerini uygulama özgürlüğüne sahip olduğunu vurgulayan Syamsuddin, yapılan baskının insan hakları ve uluslararası hukukun gerçek ihlali anlamını taşıdığını altını çizdi. Syamsuddin, bölgedeki **Müslümanların** kaderlerine terk edilmemesi ve medeni haklarının sağlanması konusunda Çin yönetimine karşı katı davranılması için **İslam** işbirli-

ği Teşkilatı (İİT) ve uluslararası topluma çağrıda bulundu. Syamsuddin ayrıca, Endonezya hükümetinin de Çin yönetimine karşı sıkı tavrı almasını istediklerini bildirdi.

ÇİN'E ULUSLARARASI ALANDA TEPKİLER

BM Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesinin (İHOP) Çin'de ayrımcılığa uğrayan topluluklarla ilgili İsviçre'nin Cenevre kentinde ağustosta düzenlediği toplantıya katılan insan hakları kuruluşları, Sincan Uygur Özerk Böl-

gesi'nde yerel yöneticilerin sakıncalı siyasi tutumları için de olduğunu iddia ettiği bireyleri, siyasi eğitim merkezlerinde alıkoyduğunu açıklamıştı.

Örgüt temsilcileri, herhangi bir yargı kararına dayanmadan hürriyetinden alıkonulan kişi sayısının 3 milyonu olduğunu iddia etmişti. İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) de Çin hükümetinin, ülkenin kuzeybatısındaki Sincan Uygur Özerk Bölgesi'ndeki **Müslüman** Uygurlara "sistemik insan hakları ihlalleri yaptığını" duyurmuştu.

Çin'in toplama kampları köle merkezleri gibi

Milyonlarca Uygur'u toplama kamplarında insanlık dışı koşullarda tutan Çin bu insanları köle gibi kullanıyor. Gözetleme kuleleri ve dikenli tellerle çevrili kampların içinde veya hemen kenarında kurulan binlerce fabrikada Uygurlar ya çok düşük ücretle ya da tamamen ücretsiz olarak zorla çalıştırılıyor.

Temiz düzgün bir tekstil fabrikasında işçiler sıradan bir günde üretim yapıyor. Her şey güllük gülistanlık ve normal görünüyor. Temiz kıyafetler, dikkat çekici temizlik ve düzen... Her şey sıradan ve normal görünüyor. "Bunlar Çin Devlet Televizyonu'nun ilk kez çektiği toplama kamplarındaki Uygurlara ait ilk resmi görüntüler. Haber "Kazancıları da oldukça iyi" diyerek durumu normalleştirmeye çalışsa da arka plandaki dehşet hiç de gizlencek gibi durmuyor. ABD'li New York Times gazetesi 3 milyonu aşkın **Müslüman** Uygur'un tutulduğu kamplarla ilgili yayımlanan görüntülerin büyük karanlığın küçük bir ucu olduğuna dikkat çekiyor. Şıncan'daki onlarca toplama kampından birinden yapılan çekimlerde çalışanların 'çaresizliği de yüzlerinden okunuyor.' Uygurların 'aşırı çalışmaya' karşı eğitilmek için eğitim kamplarına alındığını iddia eden Çin yönetiminin bu yaptığı yayından bir gerçek daha ortaya çıkıyor: Kamplarda zorla tutulan milyonlarca Uygur hemen yanı başlarında inşa edilen fabrikalarda 'ucuz işgücü' olarak kullanılıyor. Yani yükselen Çin ekonomisinin yeni 'köleleri' olarak. Gazete, kampların hemen dibine inşa edilen irili ufaklı yüzlerce fabrikaya gönderilen Uygurların ya ücretsiz ya da çok düşük bir ücret karşılığı saatler boyu çalışmaya zorlandığını belirtiyor. Gazeteye konuşan Türkiye'den Mehmet Volkan Kaşıkçı isimli araştırmacı yakınları bu durumda olan onlarca Uygur ile temas halinde olduğunu çaresizlik içinde beklemekten başka ellerinden hiç birşey gelmediğini söylüyor.

New York Times, Pekin'in sayıları alen bilinmeyen bu kampları BM, ABD ve AB'nin sert uyarıları ve ikazlarına karşın açmaya ve milyonlarca insanı buralarda tutmaya devam ettiğine dikkat çekiyor. Gazetinin ulaştığı resmi açıklamaya göre Pekin Uygur, Kazak, gibi **Müslüman** etnik kökenlilere karşı giriştiği bu insanlık dışı uygulamayla evlerinden zorla koparılan ve çoğunluğu çiftçi, tüccar, esnaf olan bu insanların ucuz iş gücü olarak kullanma konusunda Komünist Parti ve büyük fabrika sahiplerini 'eğitiyor'. Pekin bu kampları ihtiyaç duyulan işgücü açığı için nitelikli personel eğitim kampları olarak tanınıyor.

Bu toplama kamplar yoğun güvenlik önlemleri altında faaliyet gösteriyor. Kamplara değil girmek yakınına yaklaş bile yasak. Sürekli polis devriyeleri var. Kampların kendisi de yoğun güvenli. Kampların dibinde inşa edilen fabrikalar da aynı güvenlik kordonu içinde.

Kamplardan kaçanlara yardım eden Kazak bir Sivil Toplum Kuruluşu'na göre fabrikalarda çalışmaya zorlananların sayısı 1 milyona ulaşiyor. Gazetenin ulaştığı Pekin yönetimi ve Şıncan'daki yetkililer ise konu hakkında en küçük bir yorum dahi yapmıyor. Bu fabrikalarda üretilen mallarda büyük Çinli markalara gönderiliyor oradan da dünyanın dört bir yanına ucuz Çin mamülü olarak satılıyor.

Çin Devlet Televizyonunun propaganda yayını yaptığı fabrikalar genellikle toplama kamplarının içinde veya hemen yanında bulunuyor. Görüntülerden birini analiz eden uzmanlar 10-12 büyük binadan oluşan kampın dikenli teller ve gözetleme kuleleri ile çevrili olmasına dikkat çekiyor.

'ABD AFGANİSTAN'DA BARİŞ İSTEMİYOR'

Kabil, Selam Üniversitesi Rektörü Dr. Misbahullah Abdulkaki, Afganistan'da devam eden barış sürecini ve Afgan halkının durumunu gazetemize değerlendirdi. Genel olarak hem hükümet, hem de Taliban tarafının barış istediğini vurgulayan Rektör Abdulkaki, ABD'nin de görünürde Afganistan'da barışı istediğini ancak, barış ortamının sağlanması halinde Amerika'nın Afganistan'da bulunma gerekçesi ortadan kalkacağı için, ABD'nin Afganistan'da barışın gerçekleşmesini istemediğini kaydetti.

■ TAHİR ÖZSOY / DOĞRUHABER

Afganistan'ın başkenti Kabil'de bulunan Selam Üniversitesi'nde Rektörlük yapan Dr. Misbahullah Abdulkaki, Afganistan'da devam eden barış sürecini ve Afgan halkının durumunu gazetemize değerlendirdi. Taliban'ın siyasi kanadının barış konusunda iyimser olduğunu kaydeden Abdulkaki, ancak bazı savaşan savaşçı kesimler arasında tereddütler olabileceğini belirtti. Barış görüşmelerinin ileri bir aşamaya geldiğini kaydeden Rektör Abdulkaki, genel olarak hem hükümet, hem de Taliban tarafının barış istediğini vurguladı. ABD'nin de Afganistan'da görünüşte barışı istediğini kaydeden Abdulkaki, "Amerika bir taraftan barışı isterken, bir taraftan da aslında bunun tam olarak gerçekleşmesini istemiyor. Belli bir oranda Afganistan'da bir sorunun, bir çatışmanın olmasını istiyor. Çünkü eğer tamamen bir barış ortamı sağlarsa Amerika'nın Afganistan'da bulunma gerekçesi ortadan kalkar. Ve bunu izah edemez. O bakımdan Amerika hem bir taraftan barışı istiyor görünürken ama öte taraftan bunu mutlak bir şekilde ve kesin olarak olmasını da aslında istemiyor," dedi.

'ABD, ÇATIŞMA ORTAMININ DEVAM ETMESİNİ İSTİYOR'
Trump'ın iç kamuoyuna yönelik Afganistan çıkarmasının kurtulduğunu göstermek açısından bunu önemsedini ifade eden Rektör Abdulkaki, "ABD'nin Özel Temsilcisi Zalmay Halilzad, bu konuda çalışmalar yürütüyor. ABD Belli bir oranda hem kendisini zora düşürmeyecek, hem de orada bulunmasına meşruiyet kazandıracak bir çatışma ortamının nisbi de olsa devam etmesini istiyor. Çünkü buranın 'Çin ejderhası'nın nüfuz alanına girmesinden de endişe ediyor. Amerika açısından böyle bir çelişki söz konusudur," ifadelerini kullandı.

'TALİBAN DENGELERDEN FAYDALANMAK İSTİYOR'
Taliban'ın son üç yıldır bir açılım yaptığını, Rusya ile görüşmelerinin de bu kapsamda olduğuna değinen Dr. Abdulkaki, "Taliban hem Rusya ile hem İran'la, hem Çin'le görüşmeler yapıyor. Bu konuda Taliban'ın açılımı söz konusu. Tabi Amerika ile Rusya arasında ve tabi Çin ile olan bu ilişkilerde de bir den-

ge gözetiyor. Burada kendisi bunu değerlendirmiş oluyor. Onların da tabi Çin ve Rusya'nın da Taliban üzerinden şöyle bir beklentisi var. DEAS'ın orta Asya'ya daha fazla yayılma riskine karşı Taliban'ı tercih ediyorlar. En azından gelinen aşamada Taliban daha orta bir çizgide yer alıyor. O bakımdan İran da aynı şekilde bir beklenti içinde. Hem onlar bunu görüyor. Taliban da bu durumu değerlendirmek istiyor," şeklinde konuştu.

'STADYUMLARDA İSLAMİ İLİMLER DERSLERİ VERİLİYOR'
Afganistan'da 7 milyon çocuğun okula gittiğini ifade eden Rektör Abdulkaki, "Afganistan'da 100 tane üniversite açılmış durumda. Afganistan Toplumsal Kalkınma Merkezi düzenli bir şekilde İslami ilimler dersleri veriyor. Stadyumlarda bu dersler veriliyor. Ve bu derslere binlerce kişi katılıyor. Afganistan halkı gerçekten ilme, barışa, huzura, istikrara susamış durumdadır. Afganistan halkı savaşı istemiyor. Artık iç huzuru, iç barışı ve birlikte yaşamayı arzuluyor. Ancak maalesef dışarıdan tahrikler ve müdahaleler bunu zorlaştırıyor. Bunun başarıya ulaşmasına engel oluyor," cümlelerini kullandı.

'GELECEĞE UMUTLA BAKIYORUZ'
"Aslında Afganistan'da bir vekâlet savaşı var," diyen Abdulkaki, şunları kaydetti: "Normalde Afganistan halkının kendi aralarında bir sorunu yok. Var olan vekâlet savaşıdır. Bakıyorsunuz bazıları Çin adına, bazıları Hindistan adına, bazıları Pakistan adına, Rusya adına veya Amerika adına veya başka bir ülke adına burada bir şeyler yapmaya çalışıyor. Ama aslında bu bir vekâlet savaşıdır. Asıl olması gereken şey Afganistan'ın huzuru barışı ve istikrarıdır. Medeni bir şekilde siyasi olarak, sosyal olarak Afganistan halkının kendini ifade edebilmesidir. Eğer bu şartlar olursa Afganistan'da biz geleceğe umutla bakıyoruz. Afganistan halkı bütün bu sıkıntılara rağmen umudunu yitirmiş değildir. Ve maalesef savaşın Afganistan'da sadece olumsuz yönleri yansıtıyor. Orada güzel şeyleri dünyaya yansıtmıyor. Bu nedenle de Afganistan'ın imajı her zaman olumsuz olarak hafızalara kazınıyor. Oysa Afganistan'da güzel şeyler de oluyor. Ve halk umutludur. Afganistan'da biz de umutluyuz. Geleceğe umutla bakıyoruz."

ABD 65 ölü Afganistan'da sivilleri vurdu

Afganistan'ın doğusunda bulunan Kunar ilinde geçtiğimiz cuma günü sivil yerleşim yerlerini hedef alan ABD bombardımanında çok sayıda kişinin hayatını kaybettiği bildirildi.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afganistan'da ABD öncülüğündeki güçlerin düzenlediği saldırıda en az 65 sivil hayatını kaybetti. Mepa News'in habere göre Afganistan'ın doğusunda yer alan Kunar ilinin Sigar ilçesinde geçtiğimiz Cuma günü ABD öncülüğündeki güçlerin, sivil yerleşim yerlerine indirme operasyonu düzenledi. Yerel kaynaklara göre bölgedeki dört köyde düzenlenen indirme sonrasında ağır hava bombardımanı gerçekleştirildi.

"EN AZ 65 SİVİL HAYATINI KAYBETTİ"

Yerel kaynaklar, köyleri hedef alan bombardıman sonucunda çok sayıda

evin yıkıldığını, çoğu kadın ve çocuk olmak üzere en az 65 sivilin hayatını kaybettiğini ifade etti. Taliban sözcüsü Zehiullah Mücahid yaptığı açıklamada "Dört köyün tamamen yerle bir olduğunu" ifade ederken, bölgeden haber aktaran bağımsız kaynaklar, köylerde yıkılan binaların oldukça ciddi olduğunu doğruladı. Taliban'ın açıklamasında "Son zamanlarda sivil yerleşim yerlerini rastgele hedef alan saldırıların arttığını, insan hakları örgütleri ve bağımsız kuruluşların sivil katliamlarına sessiz kaldığı" ifadeleri yer aldı. Düzenlenen bombardıman sonucu oluşan tahribata ve yaşanan sivil kayıplara dair görüntüler sosyal medyada paylaşıldı.

"Afganistan halkı, İslam'ın ilk asrında İslam'la şereflenmiştir"

Afganistan'da durum dışarıdan görüldüğü gibi olmadığını belirten Selam Üniversitesi Rektörü, "Afganistan halkı Müslüman bir halktır. Ve İslam'ın ilk döneminden, ilk asrından itibaren İslam'la şereflenmiştir. Ve tarihe çok önemli şahsiyetler kazandırmıştır. Afganistan halkı bugünde aynı şekilde o parlak günlerine dönmek için can atıyor. Ancak 40 yıldır devam eden iç savaş, maalesef bu süreci belli bir ölçüde yavaşlattı diyelim. Ancak bu arzu ve istek hiçbir zaman Afganistan halkı içinde bitmedi. Bugün de o arzu şevk canlılığını koruyor," dedi.

“Sağlık sıkıntılarının yüzde 80’i **Müslüman** ülkelerde”

NİZAMETTİN AŞKIN- İSTANBUL

Birçok **İslam** ülkesinden gelen katılımcıların iştirakiyle İstanbul Harbiye askeri müzesinde başlayan ve 3 gün boyunca çeşitli panel oturumlarıyla devam eden 3. Dünya **Müslüman** Sağlık Toplulukları Kongresi ve Fuarı bugün sona erdi.

İslam âleminde gerçekten çok büyük bir yangının olduğunu ve **Müslümanların** özellikle azınlıkta olduğu ülkelerde sapsiz kaldığını söyleyen WIHU Genel Başkanı Dr. Kasım Sezen, “**İslam** ülkelerinde de hükümetlerin yetersiz kaldığı alanlar var. STK’lar bu alanları kapatıyor. **İslam** âleminde sağlıkla ilgilenen, insani yardımla ilgilenen belki de on binlerce STK var. Fakat bunların bir çatı kuruluşu yok. Bir çatı kuruluşu oluşturma ihtiyacı hâsıl oldu.” dedi.

“KENDİ YARALARIMIZI SARABİLECEK DURUMA GELMEK İSTİYORUZ”

Dünyanın birçok farklı ülkesinde yaptıkları çalışmalar hakkında da bilgi veren

Sezen şöyle konuştu; “Arakan kamplarında 11 tane polikliniğimiz var. Suriye’de 3 polikliniğimiz var. Bangladeş’te, Kenya’da, Suriye’de, Türkiye’de yüze yakın yetimhanemiz var. Bu organizasyon içerisinde hem mülteciler hem de zorda kalanlarla ilgili sağlık yardımlarımız var. Sudan’da olan bir STK’mızın 20 Diyaliz, 20 tane de göz merkezi, 2 hastanesi var. Malezya’da Papisma isimli kuruluşumuzun 32 tane üniversitesi var. Eğitim ve öğrenci değişim programlarıyla Türkiye’de yaklaşık 3 bin sağlık öğrencisi var. Onlarla da ilgileniyoruz. **İslam** âlemi fikir noktasında artık çalışıyor. Üniversitelerde uluslararası iş birliği forumu, kadın forumu, gençlik forumu, Asya, Afrika, forumlarımız var. Sağlık turizmi forumu var. Sağlık ekonomisini bu işin merkezine koyuyoruz ki **İslam** ülkeleri ticaret yapsın, maddi gücü artsın ki bir yerlere yardım götürebilsin. Bu fuar da onun sonucudur. Biz istiyoruz ki **Müslümanlar** güçlensinler ve Batı ile daha dengeli bir mücadele içerisinde girsin-

ler. Geçmişte Batı ekmeğimizi elimizden almış ama **Müslümanlar** olarak artık uyanık. Kendi haklarımızı kendimiz arayabilir, kendi yaralarımızı kendimiz sarabilir duruma gelmek istiyoruz.”

“SAĞLIK SIKINTILARININ YÜZDE 80’İ **MÜSLÜMAN ÜLKELERDE”**

WIHU’yu kurma fikrinin Dünya Sağlık Örgütünden geldiğini belirten WIHU kurucu heyeti üyesi ve Filistin temsilcisi Prof. Dr. Mahmut Mustafa, “Sağlık sıkıntılarının yüzde 80’i **Müslüman** ülkelerde oluyor. Ama ne yazık ki Dünya Sağlık Örgütü (WHO) hastalıklı olmayan Amerika ve Avrupa’da toplumunda var. Kendi işimizi kendimiz halletmemiz lazım. Bu yüzden böylesine bir birliğe ihtiyaç duyduk ve bunu başlattık. Filistin’de, Ürdün’de ve Malezya’da **İslam** ülkelerinin hemen her yerinde ya hastalıklar var ya da savaşlar var. Şimdiye kadar bu birliğe kayıtlı olan 350 STK var. Yapılan tüm faaliyetlerde WIHU amblemi kullanılıyor. Bu bizim için bir başarıdır. Bu birlikte koordinasyon da var ve bu alanda iyi bir mesafe kat ettik. STK’larla birlikte bu organizasyonu kurarak dünyada tanıtımımızı yapmış olduk. Bunun haricinde başka hedeflerimiz var. WHO’nun yerini almamız gerekiyor. Kuruluşumuz tüm dünya için ama en azından **İslam** ülkeleri için WHO gibi olmamız lazım. Bu kuruluşu kurmamızın amacı **Müslümanlarla** daha yakından ilgilenmek, sorunlu olan bölgelere daha hızlı bir şekilde ulaşmak, var olan STK’larımızı daha aktif hale getirmek, yönlendirmek ve yardımcı olmaktır.” ifadelerini kullandı. (İLKHA)

Esan susarsa apartheid rejimi geri gelir

Güney Afrika Cumhuriyeti'nin haliki "Gökkuşuğı insanları" olarak biliniyor. Güney Afrika halkını bu kadar güzel betimleyen başka bir cümle olamaz. Çünkü dilleri, renkleri, dinleri farklı olan bu insanlar, ırkçılığa ve ayrımcılığa dayalı apartheid rejiminin sona ermesinden sonra barış ve hoş görü içinde bir arada yaşıyorlar. Cape Town'un banliyöleri olan Athlone ve Strandfontein gibi mahallelerde beyazlar, siyahlar, melezler, **Muslimanlar**, Hristiyanlar, Yahudiler, Hindular bir arada yaşıyorlar. **Camiler**, kiliseler, sinagoglar, Hindu tapınakları yan yanadır. Bir birlerinin ibadethanelerinden rahatsız olmaz, aksine beraber bir arada yaşamayı bir zenginlik olarak görürler.

Son günlerde **Muslimanlar** yoğun olarak yaşadığı Cape Town şehrinde **Muslimanlar** yönelik bir kampanya yürütülüyor. Önce Cape Malayların yüz yıllardır yaşadıkları Bo-Kaap mahallesinde kentel dönüşüm adı altında yıkılmak isteniyordu. Rengarenk evleriyle Güney Afrika'nın sembolü olmuş bu tarihi mahalle, turistik amaçlar için kullanılacak, içinde İslami bir hayatın olmayacağı bir görünüme kavuş-

turulmaya çalışılıyordu. Şimdilerde ise apartheid rejiminin dahi engelleyemediği ezan susturulmak isteniyor.

Muslimanlar Güney Afrika'daki varlığından, "gökkuşuğı ulusunu" renklerinden birini oluşturmasından rahatsız olanlar, yüz yıllardır özgürlük mücadelesine eşlik eden ezanın sesini kesmek niyetindedir.

Strandfontein **camisinden** yayılan ezanın sesinin kısılmak istenmesinin bahanesi ise "gürültü kirliliği"ne sebep olması. **Camilerin** emektarı İmamı Mevlana Muhammed Yusuf, daha önce de benzer şikayetler almadan üzerine, daha dikkatli davranarak ses sisteminde değişikliklere gittiklerini, ezan sesini **Musliman** olmayanların rahatsız etmeyecek bir seviyeye getirdiklerini söylüyor.

Cape Town'da beyazların çoğunlukta olduğu semtlerde insanlar kiliselerin çan sesleriyle uyanır. Her sabah ve her akşam aynı saatte defalarca çalan çan sesleri duyulur. Gürültü kirliliği tabii ki insanın kabullenemeyeceği bir durum. Fakat Cape Town'da gürültü kirliliğini meydana getiren şey **camilerde** okunan ezanlar ya da

kiliselerde çalınan çanlar değil. Şehre yakın bir yerde oturuyorsanız, gece kulüplerinden gelen müzik sesleri sizin uyumanıza, dinlenmenize engel oluyor. Ezandan rahatsız olanların bu gürültü kirliliğine karşı sessiz kalmaları garip bir durum.

Hollanda'nın sömürgelerinden getirilen Cape Malaylar ve İngilizlerin Hindistan'dan getirdiği **Muslimanlar**, Güney Afrika'daki **İslam** toplumunun temelini oluşturmuş. **Muslimanlar** kölelik döneminde bile, sadece kendilerinin değil tüm Güney Afrika halkının özgürlüğü için mücadele etmişler. Bu nedenle **İslam** siyahlar arasında da hızlı bir şekilde yayılmış. Beyazların Hristiyan ayrımcılığına, yani farklı kiliseler kullanmalarına rağmen, **Muslimanlar** hepsi aynı **camilerde** bir araya gelmiş.

Camiler Güney Afrika'da özgürlüğün sembolleridir. İlk defa **camilerde** beyazlar, siyahlar, melezler aynı safta yan yana ibadet etmişlerdir. Bu yüzden Cape Town'daki **camii** sayısı çok lusa bir süre içinde 100'ün üzerine ulaşmış.

Apartheid rejimine karşı özgürlük mücadelesini yapanlar da **Muslimanlar**. Man-

dela **Muslimanları** Hindistan'daki özgürlük mücadelesinden etkilenmiş ve yürüttüğü uzun özgürlük yolunda **Muslimanlar** yanında görmüştü. Ahmed Kathrada, İbrahim İbrahim, Musa Molla, Farid Adams onun en yakın hapsedane arkadaşlarıydı.

Apartheid rejimine karşı mücadelenin sembol ismi olan Cape Malay asıllı **Imam** Abdullah Harun, Güney Afrika'da **camii** ile direnişi birleştiren isimdi. Apartheid rejimine karşı özgürlük mücadelesini yapan isimlerden biri olan **Imam** Harun aynı zamanda apartheid rejiminin kurbanlarından da biridir: Hapishanede işkencelere maruz bırakılmış ve bu işkenceler sonucunda şehit olmuştur.

Mandela'nın 27 yıllık hapsedane hayatından kurtuluşu **camilerde** okunan ezanlarla müjdelendi. Artık 1994'te apartheid rejiminin sona ermesiyle ezanlar susmamış, özgürlüğün bir halkı yeniden diriltisini göstermişti. Şimdi bu ses susturulmak isteniyor. Köle sisteminin, apartheid rejiminin susturamadığı ezan sesi, sözde "özgürlüğün yoldaşları" tarafından, ses kirliliğine neden olduğu için susturul-

mak isteniyor.

Güney Afrika'da ezan susarsa özgürlük sona erecek, gökkuşuğı ulusu parçalanır, apartheid rejimi geri gelir. Ezan susarsa 25 yıldır yürürlükte olan demokraside, insan haklarında sapmalar olur. Ezan susarsa **Musliman** halkta ayrışma, uzaklaşma olur.

Güney Afrika'nın idarecileri ezanın susturulmayacağını, yalnızca bazı düzenlemeler getirileceğini söylüyorlar. Henüz bu düzenlemelerin neler olduğunu söylemiyorlar ama umulur ki **Muslimanların** namaz çağrısını kısımasınlar, özgürlüklerini hatırlatan sesi engellemesinler.

Güney Afrika'nın idarecileri her zaman sağduyuyla hareket etmeye, **Muslimanlar** incitmeye özen gösterdiler. Şimdi de birkaç **İslam** düşmanı marjinal grubun etkisiyle hareket etmeyeceklerine, **Muslimanların** saatini hatırlatan bu çağrının sesini kısımayacaklarına, susturmayacaklarına inanıyoruz. Çünkü ezan susarsa apartheid rejimi eskisinden daha güçlü bir şekilde gelir ve bir daha geri gitmez.

Doç. Dr. Fethi Güngör

İNSAN HAKLARINI YENİDEN DÜŞÜNMEK

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK), 20/4/2016 tarih ve 29690 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 Sayılı Kanun çerçevesinde faaliyetlerini yürüten bir kurumdur (1). 2/7/2018 tarihli KHK/703/149 md. ile Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ndeki yerini alan TIHEK, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olarak resen inceleme ve yaptırım yetkisine sahiptir.

Misyonunu "insan haklarını korumak ve geliştirmek, Ulusal Onama Mekanizması görevini yerine getirmek ve yemcılık mücadele etmek" şeklinde belirleyen kurum, 1. Madde'de belirtildiği üzere; "insan onurunu temel olarak insan haklarını korumak ve geliştirmesi, kişilerin eşit muamele görmek hakkının güvence altına alınması, hukukun tanınması hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkelere doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek" amacını gütmektedir.

İNSAN HAKLARINI KORUMAK VE GELİŞTİRMEK

TIHEK'in 6-7 Aralık 2018 tarihinde İstanbul'da Cevahir Kongre Merkezi'nde düzenlenmiş olduğu "İnsan Haklarını Yeniden Düşünmek" temalı uluslararası sempozyuma Filistin'den Malezya'ya, Togo'dan Cezayir'e, Maldivler'den Bangladeş'e, İngiltere'den Avusturya'ya kadar 3 kitadan 16 ülkenin insan hakları uzmanları, üst düzey yetkililer ve akademisyenler bir araya geldi (2). Kurumun daha önceki insan hakları sempozyumlarında da önemli konuların ele alındığı hatırlatarak (3) çoğunlukla **İslam** dünyasından gelen uzmanların insan haklarını yeniden düşünmeye çağırın tebliğlerinden -canlı yayın esnasında ve sonradan izleyebildiğim ve not alabildiğim kadıyla- bazı vurguların sizlere aktarmakla yarar görüyorum.

İnsan hakları konulu resim, şir ve kompozisyon yarışması ödöl täreminde de gerçekleştirildiği sempozyumda ilk protokol konuşmasını yapan TIHEK Başkanı Av. Süleyman Arslan, BM İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi'nin 7. Maddesi'ni hatırlatarak aşağıdaki hususları vurguladı:

TÜM ÜYELERİYLE BİRLİKTE AİLEYİ KORUMAK VE GÜÇLENDİRMEK

"Kanun önünde herkes eşittir ve farkız olarak kanunun eşit korumasından istifade hakkını haizdir. Herkesin işbu Beyanname'ye aykırı her türlü ayır edici muameleye karşı ve böyle bir ayır edici muamele ile yapılabacak her türlü kişiltirmaya karşı eşit korunma hakkı vardır."

"İnsan haklarını geliştirmek adına bu ilkeyi çok değerli buluyorum. Zira bu husus Evrensel

sel Beyanname'nin donuk bir beyanname olmadığını, kadim medeniyet değerlerimizle zenginleştirilmeye açık olduğunu göstermektedir.

Evrensel Beyanname'nin 16. Maddesinin 3. Fıkrası, ailenin cemiyetin temel ve tabii unsuru olduğunu, cemiyet ve devlet tarafından korunmak hakkını haiz olduğunu açık ve net bir şekilde ifade etmektedir. **Ailenin korunması**, ihmal edilen önemli bir insan hakkı konusudur. Bu sadece bireyin değil aynı zamanda hem devletin hem de cemiyetin sorumluluğundadır.

Anne ve baba hakkı evrensel birer insan hakkıdır. Bu hakları devletin koruyup desteklemesi gerekmektedir. Yine bu haklar bütün dünyada özel bir korumaya kavuşturulmalıdır. Anne ve babalık özendirilmeli; anne, baba, eş, çocuk, genç ve yaşlıların karşılıklı hak ve sorumlulukları üzerine yoğunlaşmalı, bu yönde eğitimlere ağırlık verilmeli, buradan hareketle aile korunup geliştirilmelidir. Çocuk haklarının yanında **dede, nine ve torun hakları** tekrar gündemimizde yer almaktadır. (4/ dk. 41:27-44:21).

İlk oturumun ilk konuşmacısı Prof. Dr. Berdal Aral, "Bir Zorunluluk İlişkisi Olarak Kurgulanan İnsan Hakları ve Sekülerizm İlişkisine Farklı Bir Bakış" başlıklı tebliğinde ve sorulara verdiği cevaplarda özetle aşağıdaki hususlara değindi:

AMACIN ADALET, BARİŞ VE HUZUR OLDUĞUNU UNUTMAMAK

"Farklı din ve kültür mensupları katkı yoparsa İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi (İHEB) evrensel olur ve daha kolay içselleştirilebilir. (4/ dk. 2.12.12-2.27.20).

İnsan hakları; **adalet, barış, huzur** vb. amaçlar için araçtır. Sadece haklar ve özgürlüklerden bahsedemeyiz. İHEB yanında İnsan Sorumlulukları Evrensel Beyanamesi de yayımlanmalıdır.

İslam dünyası ülkeleri kendilerini ciddiye almaktadır... Ortak insan hakları birikimini yok sayamayız. Belgeleri anlayıp değerlerimizle çatışmayan modelleri uygulamalıyız. Biz kendimiz **belgeler yayınlamaya** başlarsak bizi ciddiye alırlar, Ağılayan çocuk gibiyiz. 'Bizde her şey var' demekle almuyor, göstermek lazım.

1982 tarihli **İslam** İnsan Hakları Deklarasyonu'nda hak ihlalleri var, devlete aşırı yetki veriyor. Ben bir Batılı olsam

şunu derim: 'Siz siyasi değişimi engellemek istiyorsunuz.' **Şeffaf** olursak, teftişe açık olursak muhatap alınır. Onları belgelerini reddetmek yetmez, onları onlamak, değiştirmeye ya **asmaya çalışmak**. 'Biz bu oyunu oynamıyoruz' dediginizde yopayolun kalabiliyorsunuz.' (4/ dk. 3.22.10-3.27.10).

İlk oturumun Moderatörlüğünü yürüten Prof. Dr. Refik Korkusuz, devlete karşı istenen hakların tahakkuk edilebilmesi için devlet güçlü olması gerektiğine, aksi halde devletin sosyal hakları karşılayabileceğine dikkat çektiği açıklamalarında bösönme oranlarının hızla yükselmesi problemine dikkat çekti:

"Yılda yaklaşık **140 bin** bösönme var. Bu 6284'ten kaynaklanıyor, bununla ilgili olan, erkeği evden uzaklaştırma vakası bini geçmez. İnternette dolayan bilgilerin %99'u yanlış. Aile çözülüyor... Balınlar için bir araya gelen dünya, Azerbaycan'da %20'yi bulan kaçkınlar, Suriyelileri hiç hesaba katmıyor..."

Batılılar da **Müstahkem** da çifte standarttan uzak durmalılar. Başkalarına karşı da adil olabilmeliyiz..." (4/ dk. 3.27.14-3.30.30).

Sempozyumun ikinci gününde de oturumda "İnsan Hakları Değerleri İlişkisi ve **İslam** Hukuku Metadolojisi (Fıkıh Usulü) Taşınma İmkânı" başlıklı tebliğini sunan Doç. Dr. Mehmet Birsün şu hususlara dikkat çekti:

"Merkeze insani ve hakkı koyduğumuz 'insan hakları' kavramında **hak**, bir maslahat ilişkisi yakınladılmış talebi ifade etmektedir. Bu da içinde üç hususu taşır: Yerli, maslahat ve hukuki himaye..."

Aydınlanma düşüncesi, insan haklarının kaynağını kesip gölü kokuşmayla karşı karşıya bırakmıştır.

İnsan haklarını **insanlık** cinsine ait maslahata dayandırmalıyız. İnsani değer yükü, yaratılış amacına uygun bir varlık kabul etmeliyiz.

Fıkıhta insan hakları konusunu, "Din Kayıcu"nın genel maksatlarını ifade eden **meşsidü's-şeri'a** bağlamında ele almak gerekir. **İslam** fıkıh çerçevesinde hak meşsidü, insan hakları meşsidü üretmek mümkündür..." (5/ dk. 27.27-43.43).

"**İslam** ve İnsan Hakları" başlıklı altıncı ve son oturumu yöneten İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Saffet Köse şu önemli katkılarla ilk günlük sempozyumu noktaladı:

"Nisa süresinin birinci ayeti bağlamında bazı ilkelerin altı çiziliyor:

1- İnsani sorunlarda insanlar arası **dayanışma**. Doğal afet vb. durumlarda herhangi bir ayırım gözetmeden yardımına koşma. Ashabına "Yardım yaparken **Müstahkem** kardeşlerinizi gözetin." diyen Allah Rasulü'nü Bakara süresinin 272. ayeti uyandırıyor, **yardımda ayırım yapmayın**, ihtiyaç sahibi mi değil mi ona bakın, diyor.

2- Asabiyyetin anlamsızlığı. **Enik ayrımcılık** üzerinden politika yapmayın diyor.

3- "İnsanda asılan hürriyetler." denir. Çünkü tüm insanlar Adem ile Havva'nın çocuklarıdır, şeref ve haysiyet sahibidir, hürdür, köleleştirilemez, köle muamelesi yapılamaz, diyor fıkıh kitaplarında.

Komşu haklarından bahsedilen bir hadisinde Allah Rasulü; "Tüm insanlık Allah'ın ailesidir, Adem ile Havva'nın çocukları olarak kardeşlerdir. İnsanların en hayırlısı insanlara karşı en hayırlı alandır."

İnsan olarak, mümin olarak, akraba olarak terettüp eden haklar vardır." (5/ dk. 1.18.30-1.29.43).

ÇİFTE STANDARTLI HİÇBİR İNSANA REVA GÖRMEK

İki gün boyunca 12'si yurt dışından olmak üzere 27 tebliğin sunulduğu ve müzakere-lerin yapıldığı "İnsan Haklarını Yeniden Düşünmek" konulu uluslararası sempozyum sonunda TIHEK Başkanı Av. Süleyman Arslan tarafından okunan **sonuç bildirgesini** şu şekilde özetleyebiliriz:

"Özellikle güçlü devletlerin ve bazı uluslararası kuruluşların insan hakları ihlallerine yönelik artan algı, uluslararası koruma mekanizmalarının sayınlığına ve etkinliğine zarar vermektedir. Bu bağlamda, ırk, dil, din fark etmeksizin herkesin **insan olması sebebiyle** sahip olduğu insan hakları kavramının, kapsayıcı bir biçimde yeniden ele alınarak çifte standarta yol açan uygulamalara son verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

İnsan haklarının **tek eksenli** olması ve değer akışının sürekli olarak **batıdan doğuya** doğru olması sorunlara yol açmaktadır. Bu bağlamda, tek taraflı bir değer akışı yerine **göçlülüğün, karşılıklı etkileşimin** ve kültürel göreceliğin göz önünde tutulduğu yeni bir yaklaşım benimsenmelidir.

Batı eksenli ve birey merkezli olarak ele alınan ve sekülerizmi zorunlu bir ön koşul olarak kabul ettiği varsayılan insan hakları kavramı, esasen diğer medeniyetlerin ve **İslam** medeniyetinin kadim değerleri gözettirerek geliştirilmelidir.

İnsan hak ve özgürlüklerinin gözetilmediği bir kalkınma anlayışının mümkün olamayacağı göz önüne alınmalıdır.

Terör örgütlerinin insan hakları gibi ulvi değerleri kendilerine kalkan yaparak, **terör propagandası** için kullanmalarının önüne geçilmelidir. Terör eylemleri, insan haklarını açıkça ve ağır şekilde ihlal eden eylemler olup, bununla etkili mücadele için devletin gerekli hukuki tedbirleri olması meşrudur. Tarışmasız olarak, her devletin terör tehdidine karşı meşru müdafaa hakkına dayalı olarak 'terörle mücadele yapma hakkı' olduğu, bütün uluslararası mahfillerde vurgulanmalıdır.

İslam dinini, şiddet ve terörle bağdaştıran bir anlayış kabul edilemez. İnsan haklarının dinamik özelliği göz önünde bulundurulduğunda, insana ve insani güvenliğe saygı duyulması bağlamında **insan haklarını yeniden düşünmek** önem kazanmaktadır. Şehirde yapılan her şeyin, alınan her kararın insan hakları süzgecinden geçirilmesi önöğren **insan hakları şehirleri** kavramı gündeme gelmiştir. Bu bağlamda, sağlıklı toplumun yapı taşını oluşturan **ailenin gelişmesi ve güçlendirilmesi** uygun bir ortam yaratılması ve buna uygun yapılar inşa edilmesi gerekmektedir.

İnsan hakları, toplumun her kesimi tarafından kullanılabilen ve herkese temel hak bilinci aşılayan bir kavram olarak bütün dünyada hak ettiği yer almaktadır. **İnsan haklarının korunması** ve ihlallerinin önlenmesi, yalnızca mağdurların değil, aydın, akademisyen, sivil toplum ve kamu yöneticilerinin yanı sıra empati temelinde her bireyin mesleesidir. Bu bağlamda, sivil toplum ve üniversiteler başta olmak üzere, toplumun her kesiminin geniş katılımına ve çoğulcu temsiline dayanan politikalar geliştirilmeli, bu anlamda kamuoyunda bir farkındalık yaratılmalıdır." (6).

Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit Gül'ün de katıldığı, Mustafa Yayla, Muharrem Kılıç, Mustafa Taio, Murat Şimşek, Arzu Somalı vd. bir çok yerli ve misafir akademisyenin katkı yaptığı ve **İslam** İşbirliği Teşkilatı (İİT) Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu (İPHRC) Genel Sekreteri Marghoob Saleem Butti ile **İslam** Ülkeleri Yayıncılık Düzenleyici Kurumları Forumu (İBRAFA) Genel Sekreteri Doç. Dr. Hamit Ersoy'un yönetiminde "Ulusal İnsan Hakları Kurumlarına Özel Oturum" adıyla bir galayla tamamlanan "İnsan Haklarını Yeniden Düşünmek" konulu uluslararası sempozyumda sunulan tebliğleri aşağıdaki linklerden dinleyebilirsiniz.

Kaynaklar:
1. <http://tihek.gov.tr>, 10.12.2018.
2. <http://www.yenidendusunmek.com>, 06.12.2018.
3. <https://www.instagram.com/tihek-kurumsal/>, 10.12.2018.
4. <https://www.youtube.com/h5v-ticWibE-QWU8feature=youtu.be>, 06.12.2018.
5. <https://m.youtube.com/watch?v=5tUaD-GFJ>, 07.12.2018.
6. <https://www.haberturk.com/istanbul-haberleri/17091277-uluslararası-insan-hakları-sempozyumu>, 07.12.2018.

Ülkenin en büyük iletişim mekanizması: **Diyanet**

Doğrusu beklemiyordum. "Aramızda sosyal medya bağımlısı var" cümlesi beni şaşırttı. **İmam, müezzin**, vaiz ve vaizelerden oluşan bir topluluğa, aile ve medya okur yazarlığı konusunu anlatacaktım. Konferansın hemen başında bu bilgiyi almamdan sonra topluluğa ilğim daha da arttı.

Diyanet İşleri Başkanlığı Üsküdar **Müftülüğü** mensuplarına yönelik bir eğitim programıydı. Hafta sonu yaklaşık iki yüz civarında görevli katılmıştı.

Konuşma sonrası gelen soruları ve görüş açıklayan **din** görevlilerini dinleyince, meselenin sandığımdan daha derin, önemli ve etkileyici yönünü fark ettim.

ÜLKENİN EN BÜYÜK İLETİŞİM EKİBİ

Aslında ülkenin en büyük ve en güçlü iletişim ekibine sahip bir kurumdan bahsediyoruz.

Kurum bünyesinde toplam 144 bin personel var. Bunların yaklaşık 100 bini **imam-müezzin**. Ayrıca kurumda 20 bin kadrolu Kur'an kursu öğretmeni, 20 bin geçici Kur'an kursu öğreticisi, 3 bin vaiz ve bin 250 **müftü** bulunuyor.

Devasa bir yapı.

Kurumu güçlü kılan şey personel sayısı değil, işlevi. Köyler dâhil, ülkedeki tüm **camileri**, oraya giden cemaati, her il ve ilçede olan Kur'an kurslarını, oraya gelen öğrenci ve ailelerini, onlarla kurulan iletişimi hesaba katarsanız, ülkedeki en güçlü iletişim ağı-

na sahip bir kurum olduğunu daha iyi anlarız.

Bu kurumu eşsiz ve güçlü kılan bir şey daha var: **Din** görevlilerine olan güven. Cemaatteki insanlar **camii imamlarına, müezzinlere ve din** görevlilerine karşı hem saygılıdır hem de büyük güven duyarlar. Onların söylediği çoğu şeyi de genelde sorgulamadan doğru kabul ederler.

Her yıl **Diyanet** aracılığı ile **Hacca** ve Umreye giden yüzbinlerce insanı da buna ekleyin.

Bu açıdan bakıldığında, **Diyanet İşleri Başkanlığı**'nın muazzam bir iletişim gücüne sahip olduğu daha iyi anlaşılır.

DIYANET İLETİŞİM GÜCÜNÜ YETERİNCE KULLANIYOR MU?

Cuma hutbelerinin milyonlarca insan tarafından dinlendiğini hepimiz biliyoruz. Bu hutbelerin içerikleri tartışmalara neden olsa da, aslında toplumun bilgilenmesi ve yönlendirilmesi açısından son derece etkili olduğunu kabul etmeliyiz. **Diyanet**'in de bu konuda öyle şiddetle eleştirilecek hatalar yaptığı kanaatinde değilim.

Lakin asıl önemli olan, sadece Cuma hutbeleri değil. Asıl, toplumun tüm kılcal damarlarına kadar ulaşabilecek bir iletişim ağına sahip olan teşkilatın, bunu maksimum verimlilikte kullanıp, kullan-

madığı önemlidir.

Bu insan kaynağına bir de sosyal medya gücünü eklerseniz, aslında toplumda istediği gündemi oluşturabilecek ve yönlendirecek bir mekanizma oraya çıkıyor.

Bunu çok olumlu ve faydalı bir mekanizma olarak görüyorum. Ancak teşkilatın mekanizmayı yeterince iyi kullandığı tartışılır.

Her ne kadar kıldırıldığı vakit **namazını** sosyal medya hesabından canlı yayınlayacak kadar bağımlı olan **imamların** varlığı söz konusu olsa da, teşkilatın kısmen iletişim araçlarını kullanma sorunu olduğunu bu konferans esnasında gördüm. Sevindirici olan, **din** görevlilerinin bu alanda bilgi ve eğitime ihtiyaç duymaları. Eksikliklerini biliyorlar ve bunu gidermek için de çaba harcıyorlar. Teşkilatın bu konuda daha profesyonel eğitim ve bilgilendirme çalışması yapmasına ihtiyaç var.

SOSYAL SORUNLARIMIZ İÇİN ÇOK ÖNEMLİ MEKANİZMA

İletişimde güvenilir kaynak ve süreklilik hayati bir konu olduğundan, **imamların** ve diğer **din** görevlilerinin cemaatle sürekli iletişim halinde olmasının büyük avantaj olduğunu hatırlatırım.

Bu konuda sadece **camii**

yaptırmak, yardım kampanyaları düzenlemek gibi konuların haricinde, sosyal sorunlarımızın giderilmesi için çok büyük fayda sağlayacak bir mekanizma bu aynı zamanda.

Mesela gençlerin madde bağımlılığı, aile kurumunun korunması, çevre kirliliği, rüşvet ve haksız kazançla mücadele, ahlaki erozyonla mücadele... onlarca hayati konuda ülkenin en büyük iletişim mekanizmasını kullanmak mümkün. Bu mekanizma aracılığı ile yapılacak bir sosyal sorumluluk çalışmasının yaygın bir etki yaratacağı kesindir.

DIYANET'İN LİYAKAT VE EHLİYETE ÖNEM VERMESİ GEREKİR

Ancak her kurumda olduğu gibi, **Diyanet İşleri Başkanlığı**'nda da nitelikli insan kaynağı sorunu var tabi. Sahip olunan personelin eğitimi ve bilinçlendirilmesi için kurum için çalışmaları sıklaştırmak ve yeni alınacak personel için de liyakat ve ehliyetin haricinde kriter olmaması gerekir.

"Yarım hekim candan, yarım hoca dinden eder" ata sözü boşuna sarf edilmemiş.

Bence ülkenin en kuvvetli iletişim mekanizmasını atıl bekletmemek, **din** hizmetlerinin haricinde, ülkenin sosyal sorunları için de kullanmak, hem teşkilata hem de ülkeye faydalı.

Tek dikkat edeceğimiz konu, politize olmadan, popülizm yapmadan, toplumsal faydaya odaklanmaktır.

KEMAL ÖZTÜRK

kema.ozturk@yenisafak.com.tr

Yemen'den ders almak

İSMAIL KILIÇARSLAN
Yeni nesil emperyalizm.com.tr

evgili ağabeyim Ahmet Murat'la sohbet ederken daha da netleşti. Kalamda Yemen merkezli büyük ilim geleneğinin Malezya, Endonezya, Pakistan ve Hindistan hattındaki etkisi. Evet, Mavera-ünnenir'de neşvünema bulan ilim geleneğimin Buhara'dan Bosna'ya tüm kuzey İslam hattını etkilemesine benzer bir etki-den söz ediyoruz. Yemen'in bu coğrafya üzerindeki etkisinden söz ederken.

Yeni nesil emperyalizm, Moğolların yaptığından bile daha şiddetli şekilde, elinin ulaştığı yerleri aynı zamanda toz-toprak haline getirmesiyle, çölleştirilmesiyle de maruf. İşte Afganistan, Pakistan, Irak ve Suriye'nin başına gelenler malum. Vakıtle düşünce, şa'nın, alik, ilmin ormanı olan bu coğrafyalar bugün itibarıyla üzerinde değil düşünce ağacı, en küçük düşünce fidesinin yetiştirilmesini imkân vermeyecek ölçüde çölleştirildi yeni nesil emperyalizm tarafından.

Dahası İslam dünyasının sıcak çatışma alanlarında aynı zamanda **fitne** arasında sonu gelmez bir fikir-ilem ayrışığının da tohumları ekiliyor. Yemen'de yaşananlar bunun en acııcı örneklerinden biri. Zeydiye'nin nasıl siyasal Şiîliğ, Sünniliğin nasıl siyasal Vahhabiliğin dömen suyuna girdiğini ve Yemen'de insanların nasıl birbirlerini boğazladıklarını gördük, görmeye de devam ediyoruz. Doğrusu, birazcık düşünceler için oldukça ibretli, dersler çıkarılması gereken bir tablo var ortada.

Sihharla Vahhabî Suud Yemen'de, ihale aldiktar emperyalizm adına savaşırken tam bu esnada olan Yemen'de oluyor, başka bir şey değil.

Yeni gelişmeler söyleyelim. Siyasal Şiîlik - siyasal Vahhabilik ayrımının işlevsel olmadığı coğrafyalara da nifak başla yerlerinden sokuyor yeni nesil emperyalizm. Pakistan'da birbirlerinin **camile** gitmeyen, birbirlerinin arkasında namaza durmayan cemaatlerin sayısı az değil. Türkiye'de de denendiği düşünüyorum bu numaraları. Ve taraflar boylesi akıldan piyade şekilde devam edersen başarıya da ulaşacak.

Dönelim Yemen'e. Yemen'de şu taraflı tutanlarla bu taraflı tutanların dışında bir de Yemen halkının tamamını tutanlar var iyi ki bu dünyada. Aksi halde insanlığa dair umudumuzu yitiririz.

Mazluma ve masuma dilini, dinini, mezhebinin, rengini sormadan el uzatmak, bunu böylece başarabilmek standart bir ahlakî erdem değil, büyük bir yığılma sayılıyor mâlesef dünyamızda. Oysa üzerimize düşen elbette ve sadece budur. Açlıktan 12 kiloşa düşmüş 13 yaşında bir Yemenli kız çocuğunu görüldüğünde ses harekete geçirmesi gereken duygunun adı tam olarak "insanlık"tır. Ve insanlık, mazluma ve masuma soru sormamakla başlar, fakat bununla bitmez.

Biliyorsunuz, Türk halkı, Yemen konusunda bir kez daha modern dünyaya insanlık dersi vererek inisiyatif aldı. **Türkiye: Diyanet Vakfı** ve İHH başta olmak üzere Yemen'de savaşan etkilenen şehirlere, bölgelere ve kamplara yardım ulaştırmaya başladı.

İHH'nın yardım ekibiyle birlikte Yemen'de olan Serkan Nergiş'in sosyal medya paylaşımlarını takip ediyorum bir samandır. Her paylaşımında bir taraftan Türkiye'li olmanın ve oraya bizim adımıza yardım elinin uzanmış olmasının gururunu yaşıyorum. Bir taraftan ülkedeki şartların kötülüğüne üzülüyorum. Bir taraftan da bu huzur ve barış ülkesinin 2004'den bu yana geçen 14 sene de nasıl böyle bir akıl almazlığa, böyle bir zilletle sürüklendiğini düşünerek endişeleniyorum.

Endişeleniyorum evet. Düşünsel ayrışmaların önce büyük siyasal ayrışmalara, siyasal ayrışmaların büyük toplumsal çatışmalara, toplumsal çatışmaların da nasıl büyük bir kaos ve arıdan da savaş yola açıldığını gördüğümüz bir coğrafya çünkü Yemen. Birlikte yaşamının vasatını kaybettikleri andan itibaren müdahaleye hazır hale gelmiş, şu anda da çocukların açlıktan öldükleri bir coğrafya. Tıpkı Libya, Suriye, Irak, Afganistan gibi yani...

"Bu bahsettiklerin Türkiye'de asla olmaz" diyorsanız şunu hatırla tutmanın iyi olacağını hatırlatmaya izin verin. Bu yazı bir 17 Aralık günü yazıyorum. Emperyalizmden aldığa ilayle Türkiye'ye operasyon çekmeye cablayan bir terör örgütünün en çabuk yüzünü gördüğümüz tarih yıldönümü yani 17-25 Aralık süreci ya da 15 Temmuz ifaneti başarılı olsaydı hâlihazırda Yemen'den çok da farklı bir noktada olmayabilirdi.

O yüzden "Yemen'den ders almak" diyorum ve o yüzden "birlikte yaşama vasatı" diye yitiriyorum. Türkiye'nin şarkısı sürdürmesi bütün insanlık adına "umut var" diyebilmektir çünkü bir bakıma.

Yeni Haçlılar

Avrupa'nın göbeğinde bir Nazi hareketi doğuyor. Etkililer, sandığınızdan daha yaygınlar ve harekete geçmeye hazırlar.

El Cezire'nin yine çok başarılı bir 'gizli görev' operasyonu ile içlerine sızdığı ve "Nefret Kuşağı" ismiyle belgeselleştirdiği "Kimlik Kuşağı /Generation Identity" hareketi, çıkış noktası olan Fransa'da ilk elden görüntülendi. Aşırı sağcı olarak nitelenen Marine Le Pen'in partisi ile Kimlik Kuşağı grubu üyelerinin organik ilişkilerini de açığa çıkaran belgesel, şok edici görüntülerle dolu. Bunlardan birinde, grubun ortak buluşma noktası olan bir barda, hareketin önde gelen üyelerinden birisi sokakta bir Arap kadını nasıl dövdüğü ile övünürken bir diğerindeyse yine hareket üyesi bir kişi,

**Hilâl
KAPLAN**

kendisine herhangi bir ölümcül hastalık teşhisi konduğu an bulabildiği kadar bombayla birlikte kalabalık bir **Müslüman** mahallesine dalıp patlama fantezisinden söz ediyor.

Kimlik Kuşağı'nın sloganlarından biri, 'Reconquista için mücadele et'. Yani, Iber Yarımadası'nın Castilla ve Aragon Krallığı tarafından ele geçirilip, kan dökülerek **Müslüman** ve Yahudilerden arındırılmasına işaret eden 'Yeniden Ele Geçirme için mücadele et'. Grubun en tehlikeli önerisi ise, alelaide bir teorik kavrammış gibi adlandırdıkları 'yeniden göç' talebi. Buna göre, Avrupa'ya Avrupa dışından gelmiş olan herkes, kaç kuşaktır Avrupa'da yaşadıklarına bakılmaksızın geldikleri ülkelere geri gönderilmelidir. Zira onlara göre Avrupa, sadece beyaz ve Hristiyan olanlara aittir. **Müslümanlara**, Yahudilere, Sihlere veya başka herhangi bir din ile ırktan olana yer yoktur.

Fransa'da sadece beş yıl önce kurulan Kimlik Kuşağı, Avrupa çapında hızla örgütlenerek İngiltere'den Avusturya'ya, Almanya'dan İtalya'ya kadar kök saldı. Anketlere göre her 4 Fransız'dan birinin Le Pen'i desteklediği, İngiltere'nin aşırı sağ UKIP'in eski başkanının bile 'Partim İslâm'ı takıntı haline getirdi. Biz yola Haçlı Seferi yapmak için çıkmadık" diyerek istifa ettiği, İtalya'nın Başbakan Yardımcısı ve Lega'nın lideri Salvini'nin 'sokak sokak toplu temizlik yapmak'tan bahsettiği, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana ilk kez aşırı sağ bir partinin 2017'de Alman Meclisi Bundestag'a girdiği bir süreçten geçiyoruz.

Aşırı sağ yükseliyor. Şu an politik düzlemde partiler olarak yansımasını görüyoruz. Ancak önümüzdeki on yılda, gençlik kamplarında yaptıkları talimleri sokaklara taşımaya hevesli on binlerce genç barındıran bu aşırı sağ örgütlerin neler yapabileceğini tahmin etmek güç değil.

Pastadan aldığı pay azaldıkça, Avrupa'nın esas yüzü olan ırkçılık daha görünür hale gelecek. **Müslümanlar**, 21. yüzyılın en zalim yüzüne şimdilik kendi ülkelerinde tanık oluyorlar ama bu maalesef kötü anlamda genişleyerek değişecek gibi görünüyor...

Katliam yoluna döşenen dijital kaldırım taşları

14 Aralık Cuma günü, ABD Temsilci Meclisi, 2017 yılında Myanmar ordusu tarafından Arakanlı Müslümanlara yapılan saldırıları "soykırım" olarak tanımlayan yasa tasarısını üç yüz doksan dört ovet'e karşılık sadece bir hayır oyuyla kabul etti.

Son yıllarda, kitlesel olarak katliamların haberleriyle sık sık gündemimize giren Myanmar (eski adıyla Burma), Bangladeş, Çin, Hindistan ve Tayland arasında yer alan bir Güneydoğu Asya ülkesi. Çoğunlu Budistlerin yaşadığı yaklaşık 60 milyonluk nüfusunun içinde **Müslümanların** yüzde beş ile on dört arasında bir azınlık nüfusu teşkil ettiği tahmin ediliyor. Yine adını katliamlardan taşıdığımuza "Arakan" da Myanmar'ın -Rohingya ismi verilen- fakir **Müslümanların** ev sahipliği yaptığı bir eyalet.

İngiliz sömürgeciliğinin ölünden 1948'de kurtulan Myanmar, 1962'de yönetime el koyup uzun yıllar boyu ülkeyi zorbaca yöneten darbeci askerlerin eline geçti. 1989'da ülkenin adını Myanmar olarak değiştiren de askeri cuntaydı. Askerlerin güvenlikleri, azınlıklara yönelik baskı politikaları ve demokratik hak arayışları silahlı, kanlı baskıma uğradıkları ülkenin siyaseten yalnızlaşmış fakirleşmesine yol açtı.

2007 yılında, "renkli devrimler" nevinde bir ayaklanma da Myanmar'da gerçekleşti. Askeri diktaya karşı Budist rahiplerin öncülü rol oynadığı ayaklanmaya "Safran Devrimi" ismi verildi. Bu kalkışma tepki diğer örnekleri gibi şiddetle bastırıldı ama bir yandan da 2008'de yeni bir anayasa yapılmasının ve ardından 2010'da Cumhuriyet rejimine geçiş yolunu açtı.

Ölke demokrasiye geçmiş görünse de askerlerin siyasetteki ağırlığı ve ülkedeki **Müslüman** azınlığı baskı altında tutmaya yönelik "sahiri" politikaları hiç değişmemişti. 2011'de yapılan demokratik açılan hayali seçimde, askerlerin arkasındaki partinin lideri **Thein Sein**, hükümet başkanı seçildi. Yeni başkan, basının üzerindeki ağır sansürü hafifletmek, Çin'in destek verdiği bir baraj projesini iptal etmek gibi birtakım adımlar atınca, 2012 yılında Barack Obama, daha yoldu sene-evvel "diktatörlüğün (kiri karakolu)" ilan ettikleri bu ülkeye -hem de **Müslüman** katliamı sürerken- bir ziyaret gerçekleştirdi.

Obama'nın ziyaretinin ardından Myanmar çok ilginç gelişmelere sahne oldu. Ülkenin devlet tekelindeki telefon hizmetleri "örgütlenilerek" nakabete açıldı. Norveç'li Telefon ve Kârtir'i Ooredoo firmalarına lisans verildi. Sim kartlar bir anda iki yüz dolardan iki dolara inerken çok ucuz Çin mali akıllı telefonlar adeta kapışıldı. 2015 sonunda cep telefonu kullananların sayısı nüfusun yarısını geçmişti. Fakat bu fakir ülkede internet erişimi hala çok yavaş ve pahalıydı.

Daha sonra korkunç hadiselerin yaşanacağı trajedide binlerce oyuncularındı birli olacak Facebook'un ilk sahne aldığı yer burası oldu.

Facebook 2013 yılında "dünyayı birbirine bağlamak" gibi bir sloganla internet.org sitesi üzerinden dünya genelinde bir inisiyatif başlatmıştı. Facebook'un kurucusu Zuckerberg'e göre internete bağlanmak bir "insan hakkı" sayılmıyordu. Bu inisiyatifte Facebook'un yanı sıra Samsung, Ericsson, Mozilla, Opera Software, Nokia ve Qualcomm gibi dev teknoloji firmaları gör karpmadan milyonlarca doları harcayacaklardı, fakir ve teknolojiye gelişmemiş ülkelerin semalarında dolaydıkları, enerjisini güneşten alan dronlar ile bedava internet imkanı sağlayacaklardı.

Facebook bahsedilen girişim kapsamında, mümkün olduğunca çok kişiye erişimi seviyede erişim sağlayacak "Free Basics" adında bir program başlatmıştı. Bu gu anlama geliyordu: Facebook sayfaları resim ve videolar olmadan herkese bedava sunulacaktı. Haberler, anne sağlığı, seyahat, yiyecekler, spor, iletişim ve siyaset gibi konulardaki facebook sayfaları bedava erişime açılacaktı.

Facebook, kendi sitesinde "internet.org" inisiyatifini kapsamındaki "Free Basics" uygulaması ile internete bağlanan insan sayısının bir milyara ulaştığını söylüyor.

Peki bu çalışmaların Myanmar'daki katliamları ne ilgisiz var?

Onu da bir sonraki yazımızda anlatalım.

salihcenapbaydar@karar.com